Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (třetího rozšířeného senátu)

24. září 2019 *

„Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Trh standardních katalogových a speciálně potištěných obálek – Rozhodnutí konstatující porušení článku 101 SFEU – Částečné zrušení z důvodu porušení povinnosti uvést odůvodnění – Pozměňující rozhodnutí – Postup při narovnání – Pokuty – Základní částka – Mimořádná úprava – Horní hranice 10 % celkového obratu – Článek 23 odst. 2 nařízení (ES) č. 1/2003 – Zásada *non bis in idem* – Právní jistota – Legitimní očekávání – Rovné zacházení – Souběh sankcí – Proporcionalita – Spravedlnost – Přezkum v plné jurisdikci“

Ve věci T-466/17,

**Printeos, SA**, se sídlem v Alcalá de Henares (Španělsko),

**Printeos Cartera Industrial, SL**, se sídlem v Alcalá de Henares,

**Tompla Scandinavia AB**, se sídlem ve Stockholmu (Švédsko),

**Tompla France**, se sídlem ve Fleury-Mérogis (Francie),

**Tompla Druckerzeugnisse Vertriebs GmbH**, se sídlem v Leonbergu (Německo),

zastoupené H. Brokelmannem a P. Martínez-Lage Sobredo, advokáty,

žalobkyně,

proti

**Evropské komisi**, zastoupené F. Castilla Contreras, F. Jimeno Fernándezem a C. Urraca Caviedesem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 263 SFEU a směřující k částečnému zrušení rozhodnutí Komise C(2017) 4112 final ze dne 16. června 2017, kterým se mění rozhodnutí Komise C(2014) 9295 final ze dne 10. prosince 2014 v řízení podle článku [101 SFEU] a článku 53 Dohody o EHP (AT.39780 – Obálky), a podpůrně ke snížení pokuty uložené žalobkyním,

TRIBUNÁL (třetí rozšířený senát),

ve složení M. van der Woude, předseda, S. Frimodt Nielsen, V. Kreuschitz (zpravodaj), N. Półtorak a E. Perillo, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

* Jednací jazyk: španělština.

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. dubna 2019,

vydává tento

## Rozsudek

### I. Skutečnosti předcházející sporu

#### A. Správní řízení, v němž bylo přijato napadené rozhodnutí

1 Rozhodnutím C(2014) 9295 final ze dne 10. prosince 2014 v řízení podle článku 101 [SFEU] a článku 53 Dohody o EHP (AT.39780 – Obálky) (dále jen „původní rozhodnutí“) Evropská komise konstatovala mimo jiné, že žalobkyně, Printeos SA, Tompla Sobre Exprés SL, nyní Printeos Cartera Industrial, SL, Tompla Scandinavia AB, Tompla France a Tompla Druckerzeugnisse Vertriebs GmbH, porušily článek 101 SFEU a článek 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP) tím, že se v období od 8. října 2003 do 22. dubna 2008 podílely na kartelové dohodě uzavřené a prováděné na evropském trhu standardních katalogových a speciálně potištěných obálek, včetně Dánska, Německa, Francie, Švédska, Spojeného království a Norska. Účelem této kartelové dohody byla koordinace prodejních cen, rozdělení zákazníků a výměna citlivých obchodních informací. Kromě žalobkyň byli účastníky kartelové dohody skupina Bong (dále jen „Bong“), skupina GPV France SAS a Heritage Envelopes Ltd (dále jen „GPV“), skupina Holdham SA (dále jen „Hamelin“) a skupina Mayer-Kuvert (dále jen „Mayer-Kuvert“), kterým bylo rovněž určeno původní rozhodnutí.

2 Původní rozhodnutí bylo přijato v rámci postupu při narovnání na základě článku 10a nařízení Komise (ES) č. 773/2004 ze dne 7. dubna 2004 o vedení řízení Komise podle článků [101 a 102 SFEU] (Úř. věst. 2004, L 123, s. 18) a oznámení Komise o postupu při narovnání s cílem přijmout rozhodnutí podle článků 7 a 23 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 v případech kartelů (Úř. věst. 2008, C 167, s. 1, dále jen „oznámení o narovnání“).

3 S ohledem na zjištěné protiprávní jednání (čl. 1 odst. 5 původního rozhodnutí) Komise uložila žalobkyním společně a nerozdílně pokutu ve výši 4 729 000 eur [čl. 2 odst. 1 písm. e) původního rozhodnutí].

4 Správní řízení vedoucí k přijetí původního rozhodnutí bylo zahájeno z vlastní iniciativy Komise na základě informací a dokumentů poskytnutých anonymním informátorem. Dne 14. září 2010 uskutečnila na základě čl. 20 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101 a 102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205) šetření u žalobkyň a ostatních společností zapojených do kartelové dohody v Dánsku, Španělsku, Francii a ve Švédsku. Další šetření následovala dne 1. října 2010 a 31. ledna 2011 v Německu (bod 16 odůvodnění původního rozhodnutí).

5 Dne 22. října 2010 žalobkyně podaly Komisi žádost o shovívavost na základě oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2006, C 298, s. 17, dále jen „sdělení o spolupráci“) (bod 17 původního rozhodnutí) a obdobnou žádost podaly ke Comisión Nacional de la Competencia, později přejmenovanou na Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (španělský orgán pro hospodářskou soutěž, dále jen „CNC“).

6 Dne 15. března 2011 CNC zahájila řízení s cílem vyšetřit porušení článku 101 SFEU a porušení obdobných španělských pravidel hospodářské soutěže, kterého se měla dopustit zejména Tompla Sobre Exprés, včetně svých španělských dceřiných společností, pokud šlo pouze o trh papírových obálek ve Španělsku [věc S/0316/10, Sobres de papel (papírové obálky)]. V tomto ohledu Komise nevyhověla žádosti žalobkyň a nevyužila své výsady na základě čl. 11 odst. 6 nařízení č. 1/2003 zahájit řízení

a zbavit CNC pravomoci uplatňovat článek 101 SFEU. Toto řízení vedlo k přijetí rozhodnutí CNC ze dne 25. března 2013 ukládajícího těmto společnostem celkovou pokutu ve výši 10 141 530 eur z důvodu jejich účasti na španělském trhu během období od roku 1977 do roku 2010 na kartelových dohodách, jejichž předmětem bylo stanovení cen a rozdělení zakázek vyhlášených španělskými správními orgány a týkajících se dodáni předtištěných obálek pro volby a referenda na evropské, národní a regionální úrovni, rozdělení nabídky předtištěných obálek pro komerční využití pro velké zákazníky, stanovení cen nepotištěných obálek a omezení technologií. Na základě žaloby podané zejména první z žalobkyň Audiencia Nacional, Sala de lo Contencioso (Vrchní soud s celostátní působností, správní senát, Španělsko) částečně zrušil uvedené rozhodnutí v rozsahu, v němž určovalo částku uložené pokuty, a vrátil věc CNC pro účely nového určení uvedené částky v souladu s použitelnými zákonnými kritérii.

7 Vzhledem k tomu, že všichni dotyční účastníci vyjádřili zájem o účast na jednání o narovnání, zahájila Komise dne 10. prosince 2013 postup stanovený v článku 10a nařízení č. 773/2004, v jehož rámci uspořádala dvoustranné schůzky s každým účastníkem (body 19 a 20 odůvodnění původního rozhodnutí).

8 Na schůzce dne 21. ledna 2014 Komise žalobkyním představila celkový přehled kartelové dohody, včetně své analýzy důkazů, které má k dispozici.

9 Žalobkyně zaslaly dne 24. února 2014 neformální dokument, takzvaný „non paper“, ve kterém požadovaly, aby Komise za účelem stanovení výše pokuty vzala v úvahu zaprvé pokutu uloženou ze strany CNC, neboť tato pokuta se již sama rovnala 10 % jejich celkového obratu v roce 2012, zadruhé skutečnost, že představují „jednovýrobkovou“ skupinu (tedy zaměřenou na výrobu jednoho výrobku), a zatřetí bod 37 pokynů pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1/2003 (Úř. věst. 2006, C 210, s. 2, dále jen „pokyny“), který umožňuje Komisi se s ohledem na konkrétní okolnosti dané věci odchýlit od obecné metodiky pro stanovení výše pokuty nebo omezení uvedených v bodě 21 týchž pokynů.

10 Namísto uspořádání druhé schůzky, Komise se souhlasem žalobkyň elektronickou zprávou ze dne 17. června 2014 předložila celkový přehled klíčových kritérií, která je třeba vzít v úvahu při stanovení výše pokuty, která má být uložena, jako jsou hodnota tržeb dosažených žalobkyněmi v roce 2007, totiž 143 316 000 eur, a jejich obrat dosažený v roce 2013, totiž [121 728 000] eur, doba jejich účasti na protiprávním jednání atd. Žalobkyně odpověděly elektronickou zprávou ze dne 18. června 2014, v níž potvrdily hodnotu tržeb a obrat konstatované Komisí a tvrdily, že v tomto ohledu nemají podstatnější připomínky.

11 V průběhu schůzky konané dne 24. října 2014 informovala Komise žalobkyně o metodách a kritériích pro výpočet výše pokuty, totiž zaprvé o podílu (15 %) hodnoty tržeb (143 316 000 eur v roce 2007) použitém pro určení základní částky pokuty, zadruhé o době trvání protiprávního jednání žalobkyň (čtyři roky a šest měsíců), zatřetí o dodatečné částce 15 %, začtvrté o neexistenci polehčujících nebo přitěžujících okolností, zapáté o nepoužití násobícího faktoru, zašesté o maximální povolené pokutě [12 171 800] eur (10 % z celkového obratu žalobkyň v roce 2013), zasedmé o výjimečném snížení částky pokuty podle bodu 37 pokynů z důvodu konkrétních okolností věci, včetně skutečnosti, že základní částky všech účastníků kartelové dohody převyšují horní hranici 10 % stanovenou v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, zaosmé o dodatečném snížení odůvodněném „jednovýrobkovou“ povahou skupiny žalobkyň, zadeváté o nemožnosti poskytnout snížení z důvodu existence pokuty uložené ze strany CNC, jelikož kartelová dohoda, na kterou se zaměřila CNC, je odlišná od kartelové dohody šetřené Komisí a musí být trestána nezávisle a v souladu s platnými pravidly odlišnými od pravidel uplatněných Komisí, zadesáté o zamýšleném snížení o 50 % na základě bodů 24 a 25 sdělení o spolupráci, zajedenácté o zamýšleném snížení o 10 % na základě bodu 32 oznámení o narovnání a konečně o rozmezí rámujícím částku pokuty a činícím 4 610 000 až 4 848 000 eur, přičemž žalobkyně musí v návrhu na narovnání souhlasit s maximální výší.

12 Dne 7. listopadu 2014 žalobkyně předložily svůj návrh na narovnání, přičemž přijaly hodnotu tržeb a obrat zjištěný Komisí, jakož i maximální výši pokuty 4 848 000 eur.

13 Dne 18. listopadu 2014 Komise přijala oznámení námitek.

14 Dne 20. listopadu 2014 žalobkyně v souladu s ustanovením bodu 26 oznámení o narovnání potvrdily, že oznámení námitek odpovídá obsahu návrhu na narovnání a že nadále mají záměr účastnit se postupu při narovnání.

15 V původním rozhodnutí Komise při výpočtu uložených pokut určila základní částky pro jednotlivé dotčené podniky (body 71 až 84 původního rozhodnutí) následovně:

| Podnik | Hodnota tržeb (v EUR) | Koeficient závažnosti % | Doba trvání | Dodatečná částka % | Základní částka |
|---|---|---|---|---|---|
| Bong | 140 000 000 | 15 | 4,5 | 15 | 115 500 000 |
| […] GPV | 125 086 629 | 15 | 4,5 | 15 | 103 196 000 |
| Hamelin | 185 521 000 | 15 | 4,416 | 15 | 150 717 000 |
| Mayer-Kuvert | 70 023 181 | 15 | 4,5 | 15 | 57 769 000 |
| Printeos […] | 143 316 000 | 15 | 4,5 | 15 | 118 235 000 |

16 Kromě toho se Komise v bodech 85 až 87 původního rozhodnutí domnívala, že není třeba upravit základní částky na základě odstavců 28 a 29 pokynů, s výjimkou případu společnosti Mayer-Kuvert, na niž bylo třeba uplatnit snížení 10 % z důvodu její omezené účasti na protiprávním jednání.

17 Pod nadpisem „Úprava základních částek“ Komise konstatovala, že jelikož tržeb většiny dotyčných účastníků bylo dosaženo pouze na jednom trhu, na kterém se po několik let podílely na kartelové dohodě, mohly prakticky všechny částky pokut dosáhnout horní hranice 10 % celkového obratu, a že použití uvedené horní hranice je spíše pravidlem než výjimkou (bod 88 původního rozhodnutí). V tomto ohledu Komise připomněla judikaturu Tribunálu, podle kterého by takový přístup mohl vyvolat pochybnosti ve světle zásady, podle které trest musí mít přímou souvislost s protiprávním jednáním, jakož i s jeho původcem, jelikož by mohl za určitých okolností vést k situaci, ve které by jakékoli rozlišování na základě závažnosti protiprávního jednání nebo polehčujících okolností již nemohlo ovlivnit výši pokuty (rozsudek ze dne 16. června 2011, Putters International v. Komise, T-211/08, EU:T:2011:289, bod 75). Vzhledem ke konkrétním okolnostem dané věci Komise považovala za vhodné vykonat svou posuzovací pravomoc a použít bod 37 pokynů, což jí umožnilo odchýlit se od metodiky pokynů (body 89 a 90 odůvodnění původního rozhodnutí).

18 Body 91 a 92 původního rozhodnutí znějí takto:

„(91) V projednávaném případě byla základní částka upravena způsobem, který zohledňuje hodnotu tržeb výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, ve vztahu k celkovému obratu, jakož i rozdíly mezi účastníky v závislosti na jejich individuální účasti na protiprávním jednání. Jako celek byly pokuty stanoveny na úrovni, která je přiměřená protiprávnímu jednání a přináší dostatečný odrazující účinek.

V důsledku toho se na pokuty vypočtené pro všechny účastníky uplatní snížení. Za konkrétních okolností projednávané věci vzhledem ke skutečnosti, že všichni účastníci různou, ale výraznou měrou vykonávali činnost prodeje standardních katalogových a speciálně potištěných obálek, se navrhuje uplatnění snížení pokuty, která musí být uložena za protiprávní jednání, o 98 % pro GPV, o 90 % pro Tompla, o 88 % pro Bong a Mayer-Kuvert, jakož i o 85 % pro Hamelin.“

19 Výsledek této úpravy základních částek lze shrnout takto (viz také tabulku uvedenou v bodě 93 odůvodnění původního rozhodnutí):

| Podnik | základní částka před úpravou EUR | % snížení | základní částka po úpravě EUR |
|---|---|---|---|
| Bong | 115 500 500 | 88 | 13 860 000 |
| GPV | 103 196 000 | 98 | 2 063 920 |
| Hamelin | 150 717 000 | 85 | 22 607 550 |
| Mayer-Kuvert | 57 769 000 | 88 | 6 932 280 |
| Printeos | 118 235 000 | 90 | 11 823 500 |

20 Komise dále přiznala žalobkyním dodatečná snížení částky pokuty o 50 % na základě sdělení o spolupráci a o 10 % na základě bodu 32 oznámení o narovnání (body 99, 102 a 103 odůvodnění původního rozhodnutí). Na základě odpovídajících relevantních pravidel bylo Hamelin přiznáno snížení pokuty o 25 % (spolupráce) a Mayer-Kuvert bylo poskytnuto snížení pokuty o 10 % (spolupráce) a oběma snížení o 10 % (narovnání) (body 100 až 103 původního rozhodnutí).

21 Konečně z bodů 104 až 108 odůvodnění původního rozhodnutí, nadepsaných „Schopnost zaplatit pokutu“, vyplývá, že v důsledku podložených žádostí podaných ze strany společnosti Bong a společnosti Hamelin podle bodu 35 pokynů, Komise stanovila výši jejich pokut na 3 118 000 eur pro Bong a 4 996 000 eur pro Hamelin. Žalobkyně nepodaly ke Komisi obdobnou žádost ani nezískaly snížení na základě uvedeného bodu.

### B. Rozsudek ve věci T-95/15

22 Tribunál na základě žaloby podané žalobkyněmi podle článku 263 SFEU a směřující k částečnému zrušení původního rozhodnutí rozsudkem ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722) zrušil čl. 2 odst. 1 písm. e) původního rozhodnutí z důvodu, že bylo stiženo nedostatkem odůvodnění ve smyslu čl. 296 druhého pododstavce SFEU (rozsudek ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise, T-95/15, EU:T:2016:722, body 57 a 58 a bod 1 výroku).

23 Úvahy vedoucí ke zrušení jsou uvedeny v bodech 45 až 56 rozsudku 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722).

24 Rozsudek ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), nabyl právní moci.

### C. Rozsudek ve věci T-201/17

25 Na základě nové žaloby podané první žalobkyní, doručené kanceláři Tribunálu dne 31. března 2017, jejímž předmětem byl návrh podle článku 268 SFEU směřující k poskytnutí náhrady škody plynoucí z odmítnutí Komise vyplatit jí úroky z prodlení z částky pokuty vrácené v důsledku zrušení původního rozhodnutí, Tribunál rozsudkem ze dne 12. února 2019, Printeos v. Komise (T-201/17, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2019:81), uložil Evropské unii, zastoupené Komisí, nahradit škodu utrpěnou první žalobkyní a vyplatit jí částku 184 592,95 eur plus úroky z prodlení. Komise proti tomuto rozsudku podala kasační opravný prostředek zapsaný pod číslem C-301/19 P.

### D. Znovuotevření správního řízení a přijetí napadeného rozhodnutí

26 Na základě rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), Komise dne 29. března 2017 zaslala žalobkyním dopis, kterým je informovala o svém úmyslu přijmout nové rozhodnutí a uložit jim pokutu ve stejné výši, jako byla pokuta uložená v původním rozhodnutí, s upřesněním kritérií zohledněných při výpočtu pokut uložených dotčeným podnikům, a zejména metodologie uplatněné na základě bodu 37 pokynů. Rovněž vyzvala žalobkyně, aby předložily svá vyjádření ve lhůtě tří týdnů od obdržení uvedeného dopisu.

27 Dopisem ze dne 17. dubna 2017 žalobkyně předložily vyjádření a uvedly, že přijetí nového rozhodnutí je v rozporu se zásadou *ne bis in idem*, neboť ke zrušení původního rozhodnutí rozsudkem ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), nedošlo z čistě procesněprávních důvodů a uvedené rozhodnutí rovněž porušilo jejich základní právo na řádnou správu stanovené v článku 41 Listina základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“). Žalobkyně měly mimo jiné za to, že zamýšlená pokuta je diskriminační a že v souladu s rozsudkem ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4, bod 11) měla Komise v zájmu spravedlnosti zohlednit pokuty, které jim byly uloženy rozhodnutím CNC ze dne 25. března 2013.

28 Rozhodnutím C(2017) 4112 final ze dne 16. června 2017, kterým se mění původní rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), určeným pouze žalobkyním, jim Komise uložila společně a nerozdílně pokutu ve výši 4 729 000 eur (články 1 a 3, jakož i body 8 a 9 uvedeného rozhodnutí).

29 Zaprvé, v bodě 7 odůvodnění napadeného rozhodnutí se uvádí, že částečné zrušení původního rozhodnutí Tribunálem z důvodu nedostatečného odůvodnění, má pouze procesněprávní důsledky. Proto nelze toto zrušení kvalifikovat jako osvobození ve smyslu článku 50 Listiny (rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 59 až 63 a 693 až 695) a Komise právem pokračovala ve správním řízení od bodu, v němž protiprávnost nastala (rozsudky ze dne 9. prosince 2014, Lucchini v. Komise, T-91/10, EU:T:2014:1033, bod 173, a ze dne 9. prosince 2014, SP v. Komise, T-472/09 a T-55/10, EU:T:2014:1040, bod 277).

30 Zadruhé, v bodě 8 odůvodnění napadeného rozhodnutí se uvádí, že toto rozhodnutí „poskytuje doplňující informace o použité metodologii a o skutkových okolnostech zohledněných Komisí za účelem určení a úpravy základních částech pokuty, jak se uvádí v bodech 88 až 93 [původního] rozhodnutí“.

31 Zatřetí, v bodech 10 až 22 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise vysvětluje metodologii a důvody pro „úpravy“ základních částek pokut, podle bodu 37 pokynů, které jsou uvedeny v bodech 88 až 95 odůvodnění původního rozhodnutí.

32 V bodě 14 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise uvádí, že zohlednila minimální snížení nezbytné k tomu, aby základní částka pokuty uložené jednotlivým podnikům klesla pod hranici 10 % a aby bylo zároveň zajištěno, že základní upravená částka bude odrážet jejich podíl účasti na kartelové dohodě. Mimoto se v daném bodě odůvodnění uvádí, že jednotné snížení pro všechny dotčené podniky by vedlo k situaci, v níž by každý z podniků měl neodůvodněně prospěch z minimálního snížení nezbytného k tomu, aby základní částka pokuty klesla pod hranici 10 % pro podnik, jehož základní částka přesahuje uvedenou hranici v největší míře, tedy GPV, což by vedlo k pokutám, které by neodrážely závažnost jejich protiprávního jednání a nezajistily dostačující odrazující účinek.

33 V bodě 15 odůvodnění napadeného rozhodnutí se uvádí, že Komise nejdříve upravila základní částku pro každý z dotčených podniků způsobem, který zohledňuje hodnotu tržeb výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, ve vztahu k celkovému obratu (dále jen „poměr výrobek/obrat“). Úpravy provedené v původním rozhodnutí přitom rovněž směřovaly k zajištění, aby upravené pokuty nadále

odrážely celkovou závažnost protiprávního jednání, aniž by zkreslily relativní váhu základních částek jednotlivých dotčených podniků, která odpovídala jejich podílu účasti na kartelové dohodě. Tyto prvky metodologie měly vliv na individuální snížení přiznané ve prospěch každého z dotčených podniků.

34 Podle bodu 16 napadeného rozhodnutí zohlednilo původní rozhodnutí poměr výrobek/obrat každého z dotčených podniků vypočítaný jako poměr celkového obratu dosaženého prodejem obálek ve vztahu k celosvětovému obratu v roce 2012. Podnik s nejvyšším poměrem výrobek/obrat měl větší, nebo alespoň stejný prospěch ze snížení výrobek/obrat, jako podnik s nižším poměrem výrobek/obrat. Poměry uvedené v tabulce A ukazují, že všechny podniky, kromě společnosti Hamelin, vykazovaly velmi vysoké individuální poměry výrobek/obrat. V důsledku prodeje zařízení na výrobu obálek neměla společnost Hamelin v roce 2012 žádné prodeje výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, a proto byl její poměr výrobek/obrat odhadnut srovnáním jejího obratu za rok 2012 s prodeji výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, její bývalou dceřinou společností.

35 V bodě 17 odůvodnění napadeného rozhodnutí se uvádí, že snížení o 98 % přiznané společnosti GPV bylo nezbytné k tomu, aby byl její obrat snížen pod maximální hranici 10 % obratu. Vzhledem k tomu, že společnost GPV byla podnik s nejvyšším poměrem výrobek/obrat, měly ostatní podniky prospěch z menších snížení, která byla určena individuálně a odrážela jak jejich poměry výrobek/obrat, tak relativní váhu jejich určených základních částek.

36 V bodě 18 odůvodnění napadeného rozhodnutí se uvádí, že pouhé lineární snížení na základě individuálních poměrů výrobek/obrat by vedlo k neodůvodněným výsledkům a zkreslilo by relativní váhu základních částek. Na základě takového přístupu by například upravená základní částka společnosti Mayer-Kuvert (s poměrem výrobek/obrat ve výši 76 %) byla vyšší, než upravená základní částka žalobkyň (s poměrem výrobek/obrat ve výši 90 %), zatímco před úpravou jejich základní částka dosahovala více než dvojnásobku základní částky společnosti Mayer-Kuvert. Metodologie použitá v původním rozhodnutí tedy z důvodů spravedlnosti směřovala ke znovunastolení rovnováhy mezi upravenými základními částkami prostřednictvím stanovení individuálních snížení odrážejících nejen poměry výrobek/obrat, ale také individuální podíly účasti dotčených podniků, jak vyplývají z neupravených základních částek.

37 V bodě 19 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise uvádí, že měla za to, že ačkoli měla společnost Hamelin poměr výrobek/obrat značně nižší než ostatní podniky, bylo nezbytné snížit rovněž její pokutu tak, aby byla zohledněna skutečnost, že její role v kartelové dohodě byla podobná roli ostatních podniků. S ohledem na její poměr výrobek/obrat bylo snížení základní částky společnosti Hamelin nižší ve srovnání se sníženími, z nichž měly prospěch všechny ostatní podniky.

38 Z bodu 20 odůvodnění napadeného rozhodnutí plyne, že kdyby Komise nezohlednila druhou etapu této metody a nezaložila snížení pouze na poměru výrobek/obrat dotčených podniků, společnost Hamelin by neměla prospěch ze snížení a její základní částka by přibližně o 1 275 % přesahovala upravenou základní částku žalobkyň, zatímco hodnota tržeb společnosti Hamelin přesahovala pouze o 30 % hodnotu tržeb žalobkyň.

39 V bodě 21 odůvodnění napadeného rozhodnutí je uveden závěr, že zvolená metodologie a přiznaná snížení mají za výsledek, že základní částka pokuty uložené společnosti Hamelin odráží její srovnatelnou účast na kartelové dohodě, jakož i závažnost a dobu trvání protiprávního jednání, a má dostatečně odrazující povahu.

40 Tabulka A uvedená v bodě 22 odůvodnění napadeného rozhodnutí v zásadě odpovídá tabulce uvedené v bodě 50 rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), a přidává navíc doplňující sloupek, v němž jsou uvedeny poměry výrobek/obrat dotčených podniků za rok 2012 (viz bod 34 výše).

| podnik | H[odnota tržeb v EUR] (2007) | Koeficient závažnosti | Doba trvání (roky) | Dodatečná částka | Základní částka (EUR) | Poměr výrobek/obrat | Úprava/snížení | Upravená základní částka |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| […] GPV | 125 086 629 | 15 % | 4,5 | 15 % | 103 196 000 | 93 % | 0,98 | 2 063 920 |
| [Printeos] | 143 316 000 | 15 % | 4,5 | 15 % | 118 235 000 | 90 % | 0,90 | 11 823 500 |
| Bong | 140 000 000 | 15 % | 4,5 | 15 % | 115 5000-00 | 80 % | 0,88 | 13 860 000 |
| Mayer-Kuvert | 70 023 181 | 15 % | 4,5 | 15 % | 57 769 000 | 76 % | 0,88 | 6 932 280 |
| Hamelin | 185 521 000 | 15 % | 4,416 | 15 % | 150 717 000 | 17 % | 0,85 | 22 607 550 |

41 Podle bodu 23 odůvodnění napadeného rozhodnutí nejsou ostatní etapy metodologie použité pro určení pokut v původním rozhodnutí dotčeny rozsudkem ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), takže v napadeném rozhodnutí nejsou znovu vysvětleny. Nicméně s ohledem na žádost žalobkyň, podanou v dopise ze dne 17. dubna 2017, o zohlednění pokuty uložené CNC, Komise uvádí, že na žádost odpoví v bodech 46 až 55 odůvodnění uvedeného rozhodnutí.

42 Začtvrté, v bodech 46 až 55 napadeného rozhodnutí jsou uvedeny důvody, proč Komise uvedenou žádost zamítla a připomenuto, že v průběhu řízení, které vedlo k přijetí původního rozhodnutí, již žalobkyně informovala, že nepovažuje ani za nutné, ani za vhodné pokutu uloženou CNC zohledňovat. V tomto ohledu se Komise opírá zejména o vlastní rozhodovací praxi [rozhodnutí Komise 89/515/EHS ze dne 2. srpna 1989 v řízení podle článku 85 Smlouvy o EHS (IV/31.553 – Svařované ocelové pletivo) (Úř. věst. 1989, L 260, s. 1)], jakož i o rozsudek ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4).

43 Zapáté, v bodě 58 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise, pokud jde o úpravu základních částek podle bodu 37 pokynů, odmítá argument žalobkyň, uvedený v dopise ze dne 17. dubna 2017, podle kterého jednak bylo snížení základních částek vůči nim diskriminační a jednak měly mít prospěch ze snížení o 95,3671 %, aby byl řádně zohledněn jejich poměr výrobek/obrat.

44 V bodě 59 odůvodnění napadeného rozhodnutí v odpovědi na argument žalobkyň, podle kterého existují zjevné odchylky ve vztahu k hranici 10 % celkového obratu, Komise v zásadě uvádí, že snížení neměla být určena v takové míře, aby zajistila, že vztah mezi upravenými základními částkami a celkovými obraty byl stejný pro všechny podniky. Podle Komise vyplývá z ustálené judikatury, že skutečnost, že podniku má být na základě použití metodologie výpočtu základních částek uložena pokuta, která představuje vyšší procentní podíl jeho celkového obratu, než jsou podíly obratu představované pokutami uloženými jednotlivým ostatním podnikům, není v rozporu se zásadou rovného zacházení, ani zásadou proporcionality.

## II. Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

45 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 27. července 2017 podaly žalobkyně projednávanou žalobu.

46 Na návrh třetího senátu rozhodl Tribunál podle článku 28 svého jednacího řádu předat věc rozšířenému senátu.

47 Na návrh soudce zpravodaje rozhodl Tribunál (třetí rozšířený senát) zahájit ústní část řízení a v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 89 jednacího řádu Komisi položil písemnou otázku týkající se určení poměru výrobek/obrat společnosti GPV. Komise na tuto otázku odpověděla ve stanovené lhůtě.

48 Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na ústní otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 3. dubna 2019.

49 Žalobkyně navrhují, aby Tribunál:

– napadené rozhodnutí zrušil;

– podpůrně, aby snížil částku pokuty uložené v článku 1 napadeného rozhodnutí a přiznal jednak snížení základní částky pokuty o 95,3671 % na základě bodu 37 pokynů a jednak dodatečné snížení částky pokuty v důsledku snížení na základě sdělení o spolupráci a na základě narovnání nejméně o 33 %,

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

50 Komise navrhuje, aby Tribunál:

– zamítl žalobu jako neopodstatněnou;

– uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.

## III. Právní otázky

### A. K prvnímu žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady právní jistoty, ochrany legitimního očekávání a zásady ne bis in idem

51 Žalobkyně zpochybňují procesněprávní povahu částečného zrušení původního rozhodnutí rozsudkem ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), jak tomu bylo v případě situací ve věcech, v nichž byly vydány rozsudky ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582), nebo ze dne 27. června 2012, Bolloré v. Komise (T-372/10, EU:T:2012:325). Protiprávnosti, kterými bylo uvedené rozhodnutí stiženo, byly natolik závažné, že nemohou být kvalifikovány jinak, než jako zásadní. Mimoto nedostatek odůvodnění původního rozhodnutí byl natolik závažný, že jej nelze považovat za pouhou formální vadu. Jak plyne z bodů 53 až 55 rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), na jednání ve věci T-95/15 se Tribunál cítil vázán připomenout svoji povinnost přezkoumat bez návrhu dostatečnost odůvodnění, což zaznamenal do protokolu z jednání. Mimoto povinnost uvést odůvodnění byla povýšena na základní právo zaručené čl. 41 odst. 2 písm. c) Listiny, takže od jeho vstupu v platnost je překonána starší judikatura, která nedostatek odůvodnění kvalifikuje jako pouhou formální vadu.

52 Podle žalobkyň je původní rozhodnutí rovněž stiženo další hmotněprávní vadou, tedy zneužitím pravomoci, jak je uvedeno v replice ve věci T-95/15, neboť Komise vědomě předložila nepřesné skutečnosti, aby odůvodnila úpravy základních částek pokut. Zatímco totiž v bodě 92 odůvodnění původního rozhodnutí bylo uvedeno, že „všichni účastníci řízení byli v různé, avšak významné míře činní v odvětví obálek“, v bodě 16 odůvodnění napadeného rozhodnutí se přiznává, že společnost Hamelin nebyla „jednovýrobkový“ podnik. Nicméně v tabulce A uvedené v bodě 22 odůvodnění napadeného rozhodnutí byl společnosti Hamelin „jednovýrobkový“ poměr ve výši 17 %, ve skutečnosti

0 % ve stadiu přijetí původního rozhodnutí, připsán z důvodu, že v důsledku prodeje zařízení na výrobu obálek v roce 2010 neuskutečnila v roce 2012 žádné prodeje výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, tedy v roce relevantním pro učení „jednovýrobkového“ poměru. Toto zneužití pravomoci bylo potvrzeno zejména bodem 54 rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), v němž se uznává, že odůvodnění uvedené v původním rozhodnutí bylo v rozporu s pravdou.

53 Závažnost těchto hmotněprávních protiprávností, kterými je stiženo původní rozhodnutí a které nelze napravit, je překážkou pro to, aby Komise znovu uložila sankci již uloženou v uvedeném rozhodnutí. To by bylo v rozporu s konečnou povahou původního rozhodnutí, jehož závěr ohledně existence protiprávního jednání není zpochybněn, a bylo by to porušením zásady *ne bis in idem* ve smyslu článku 50 Listiny, jak se uplatňuje na řízení v oblasti práva hospodářské soutěže. Napadené rozhodnutí je totiž dodatkem, nikoli náhradou původního rozhodnutí, jehož části, které nebyly napadeny, se staly pravomocnými. Tato konečná povaha brání přijetí nového rozhodnutí nahrazujícího, pozměňujícího či doplňujícího bez právního základu nezrušené, platné a pravomocné rozhodnutí.

54 Napadené rozhodnutí je rovněž v rozporu se zásadou právní jistoty a zásadou ochrany legitimního očekávání. Zejména na rozdíl od situace ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582), v níž bylo původní rozhodnutí zrušeno v plném rozsahu, rozsudek ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), se omezil na zrušení čl. 2 odst. 1 písm. e) původního rozhodnutí, takže ostatní části daného rozhodnutí nabyly právní moci. Přitom vzhledem k neexistenci příslušného právního základu v nařízení č. 1/2003 k tomu účelu, jako je právní základ stanovený v jeho čl. 9 odst. 2, který není v projednávané věci použitelný, by změna pravomocného rozhodnutí porušila výše uvedené obecné zásady. Z napadeného rozhodnutí ani jasně nevyplývá, zda jde o „změnu“ v praném slova smyslu, jak naznačuje jeho název, o „úpravu“ (bod 7 odůvodnění), nebo o „nahrazení“ (článek 1 výroku), zatímco nové odůvodnění se považuje za doplnění původního rozhodnutí spíše než za náhradu původního odůvodnění. V každém případě vzhledem k neexistenci právního základu není vhodné změnit původní pravomocné rozhodnutí tím, že se k napadenému rozhodnutí přidají „doplňující informace“. Žalobkyně uvádějí, že rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582), neuznal „možnost, aby Komise podrobněji odůvodnila výpočet pokuty“ či „napravila“ hmotněprávní vadu, ale pouze možnost znovu zahájit řízení za účelem nápravy formálních vad, kterými bylo stiženo zrušené rozhodnutí, což není případ v projednávané věci, s ohledem na závažnost spáchaného zneužití pravomoci.

55 Komise navrhuje, aby byl první žalobní důvod zamítnut jako neopodstatněný.

56 Zaprvé je třeba uvést, že pokud Tribunál zruší akty orgánů, jsou orgány povinny na základě článku 266 SFEU přijmout opatření vyplývající ze zrušujícího rozsudku. Z ustálené judikatury plyne, že aby vyhověly této povinnosti, jsou dotyčné orgány povinny respektovat nejen výrok rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o zrušení, ale i odůvodnění, které k výroku vedlo a tvoří jeho nezbytnou oporu v tom smyslu, že je nutné za účelem určení přesného smyslu toho, co bylo ve výroku rozhodnuto. Toto odůvodnění totiž označuje ustanovení, které je považováno za protiprávní, a ukazuje důvody protiprávnosti konstatované ve výroku, které musí dotčený orgán vzít v úvahu při nahrazování zrušeného aktu. Zrušení unijního aktu, se nedotýká nezbytně jeho přípravných dokumentů, ani nevede nutně ke zrušení celého řízení, které předcházelo přijetí napadeného aktu, bez ohledu na věcné či procesní důvody zrušujícího rozsudku. Proto s výjimkou případů, kdy bylo konstatovanou protiprávností postiženo celé řízení, mohou dotyčné orgány za účelem přijetí aktu, jehož účelem je nahrazení předchozího zrušeného nebo neplatného aktu, opětovně zahájit řízení ve fázi, kdy k této protiprávnosti došlo, aniž je třeba, aby tato možnost opětovně zahájit řízení byla výslovně stanovena použitelnou právní úpravou, o kterou by se orgány, které jsou autory aktu, mohly opřít (v tomto

smyslu viz rozsudky ze dne 7. listopadu 2013, Itálie v. Komise, C-587/12 P, EU:C:2013:721, bod 12, a ze dne 28. ledna 2016, CM Eurologistik a GLS, C-283/14 a C-284/14, EU:C:2016:57, body 48 až 52 a citovaná judikatura).

57 Uvedené zásady se *mutatis mutandis* uplatní v oblasti práva hospodářské soutěže, když unijní soud zruší rozhodnutí z důvodu protiprávnosti, aniž by sám rozhodl o skutkové podstatě protiprávního jednání a o sankci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 72, 73 a 693).

58 Zadruhé je třeba připomenout, že Soudní dvůr rovněž rozhodl, že pokud v situaci, jako je situace v projednávané věci, je důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí procesní vada, jako je nedostatek odůvodnění, a unijní soud neuplatní svoji pravomoc přezkumu v plné jurisdikci, aby upravil uloženou pokutu, nebrání zásada *ne bis in idem* Komisi v tom, aby přijala nové rozhodnutí, kterým žalobci uloží pokutu. Použití této zásady totiž předpokládá, že bylo rozhodnuto o skutkové podstatě protiprávního jednání nebo že byla přezkoumána legalita posouzení tohoto protiprávního jednání. Zásada *ne bis in idem* tedy zakazuje pouze nové hmotněprávní posouzení skutkové podstaty protiprávního jednání, které by mělo za následek buď uložení druhé sankce dodatečně k první sankci v případě, že by byla znovu konstatována odpovědnost, nebo uložení první sankce v případě, že by druhým rozhodnutím byla konstatována odpovědnost, kterou první rozhodnutí neshledalo. Naproti tomu zásada *non bis in idem* sama o sobě nebrání opakování stíhání, jejichž předmětem je totéž protisoutěžní jednání, pokud první rozhodnutí bylo zrušeno z formálních důvodů, aniž bylo meritorně rozhodnuto o vytýkaných skutečnostech, jelikož zrušující rozhodnutí pak nepředstavuje „zproštění“ v trestněprávním smyslu. V takovém případě se sankce uložené novým rozhodnutím nepřipojují k sankcím uloženým zrušeným rozhodnutím, nýbrž je nahrazují (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 60 až 62 a 693 až 695).

59 Tribunál má za to, že neexistuje žádný důvod odůvodňující jiný přístup v případě zrušení z důvodu nedostatku odůvodnění rozhodnutí ukládajícího pokutu pouze proto, že uvedené rozhodnutí bylo přijato v řízení o narovnání. Mimoto v rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, zásady vytyčené judikaturou, připomenuté v bodech 56 až 58 výše, se musí *mutatis mutandis* uplatnit v případě pouze částečného zrušení takového rozhodnutí, když se zrušení týká pouze části ukládající pokutu, jako je v projednávané věci čl. 2 odst. 1 písm. e) původního rozhodnutí, a ponechává nedotčenou tu část rozhodnutí, která s konečnou platností konstatuje odpovědnost dotčeného podniku za spáchané protiprávní jednání. V takovém případě je totiž tím spíš vyloučeno opětovné hmotněprávní posouzení skutkové podstaty protiprávního jednání, jehož důsledkem by bylo nové uložení sankce dotčenému podniku. Proto výtky vycházející z porušení zásady právní jistoty a ochrany legitimního očekávání musí být bez dalšího zamítnuty jako neopodstatněné.

60 Je tedy třeba posoudit, zda podle čl. 266 prvního pododstavce SFEU, s ohledem na výrok rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), který částečně ruší původní rozhodnutí, jakož i na zásadní důvody, o které se opírá, uvedené v daném rozsudku, Komise právem napravila konstatovaný nedostatek odůvodnění, v jehož důsledku bylo rozhodnuto o zrušení, tím, že přijala napadené rozhodnutí, které obsahuje pozměněné či doplněné odůvodnění a ukládá žalobkyním tutéž pokutu, jaká jim byla uložena v původním rozhodnutí.

61 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v bodě 1 výroku rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), se Tribunál omezil na zrušení čl. 2 odst. 1 písm. e) původního rozhodnutí z důvodu, že byl tento stižen nedostatkem odůvodnění ve smyslu čl. 296 druhého pododstavce SFEU (rozsudek ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise, T-95/15, EU:T:2016:722, body 57 a 58).

62 Uvedené body zní takto:

„57 S ohledem na všechny předcházející úvahy je tedy třeba dospět k závěru, že [původní] rozhodnutí je stiženo nedostatkem odůvodnění a je třeba vyhovět prvnímu žalobnímu důvodu v rozsahu, v němž vychází z porušení povinnosti uvést odůvodnění ve smyslu čl. 296 druhého pododstavce SFEU.

58 V důsledku toho je třeba zrušit čl. 2 odst. 1 písm. e) [původního] rozhodnutí, aniž je třeba rozhodnout o výtce vycházející ze zneužití pravomoci a o druhém a třetím žalobním důvodu, jakož i přípustnosti třetího žalobního důvodu. Kromě toho není třeba rozhodnout o druhém bodu návrhových žádání, který byl uveden podpůrně.“

63 Podobně jak tvrdí Komise z toho plyne, že Tribunál nevyužil možnost rozhodnout o dalších žalobních důvodech vznesených ve věci T-95/15, které napadaly opodstatněnost původního rozhodnutí, včetně důvodu vycházejícího ze zneužití pravomoci, který vznesly žalobkyně v replice. Žalobkyně tedy nemohou tvrdit, že zrušující výrok se opírá o konstatování hmotněprávní vady, či dokonce zneužití pravomoci spočívajícího v zásadě v tom, že vytýkaly Komisi, že uvedla důvody, které jsou v rozporu s pravdou či skutečností.

64 Pokud jde o právní důsledky uvedeného zrušujícího výroku, je třeba připomenout, že v souladu s čl. 264 prvním pododstavcem SFEU je účinkem uvedeného výroku pouze prohlášení „napadeného aktu za neplatný od počátku“, tedy čl. 2 odst. 1 písm. e) původního rozhodnutí, a to bez zohlednění stupně „závažnosti“ zjištěné procesní vady, či právního postavení porušeného procesněprávního pravidla. V tomto ohledu je třeba uvést, že řada procesních záruk, jako jsou podstatné formální náležitostí ve smyslu čl. 263 druhého pododstavce SFEU, jejichž porušení může být přezkoumáno bez návrhu a může vést ke zrušení napadeného aktu, představuje normy vyšší právní síly, jako je právo na obhajobu ve smyslu čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny. Stejně je tomu v případě porušení povinnosti uvést odůvodnění podle čl. 41 odst. 2 písm. c) Listiny a čl. 296 druhého pododstavce SFEU, o které se opírá zrušení čl. 2 odst. 1 písm. e) původního rozhodnutí.

65 Je tedy třeba konstatovat, že částečné zrušení původního rozhodnutí, konstatované v rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), mělo výhradně procesněprávní dosah ve smyslu judikatury citované v bodech 56 a 58 výše, neboť postihovalo Komisi za uvedení nedostačujícího odůvodnění způsobu výpočtu pokut, které neumožnilo žalobkyním užitečně jej napadnout, ani Tribunálu vykonat přezkum legality z meritorního hlediska, zejména ohledně dodržení zásady rovného zacházení (rozsudek ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise, T-95/15, EU:T:2016:722, body 49 a 55).

66 V bodě 55 rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), Tribunál rovněž uvedl, že „ ‚stručné odůvodnění uvedené v bodě 92 odůvodnění [původního] rozhodnutí mohlo vytvořit nesprávný dojem, že hlavní důvod horizontální úpravy základních částek ve prospěch dotčených podniků spočíval ve skutečnosti, že se všechny tyto podniky nacházely v přinejmenším srovnatelných situacích souvisejících s jejich „jednovýrobkovou“ povahou jejich obchodní činnosti‘, přičemž „[v] případě Hamelin tomu tak však nebylo, jak uznala Komise během soudního řízení“. Tyto úvahy se přitom týkají hlavně neúplného a nesrozumitelného odůvodnění v této věci, což je nejvýraznější příklad nedostatečnosti odůvodnění ve smyslu čl. 296 druhého pododstavce SFEU. Nelze z toho tedy vyvodit, že Tribunál měl za to, že Komise měla v úmyslu uvést účastníky řízení či unijního soudce v omyl, nebo vědomě uvést skutková zjištění v rozporu s pravdou či skutečností, a tím méně, že zrušením čl. 2 odst. 1 písm. e) původního rozhodnutí chtěl Tribunál takový přístup potrestat.

67 Z toho plyne, že Komise dodržela požadavky plynoucí z judikatury citované v bodech 56 a 58 výše, když v bodě 7 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že částečné zrušení původního rozhodnutí pro nedostatek odůvodnění mělo pouze procesněprávní dosah, takže jej nelze považovat za osvobození ve smyslu článku 50 Listiny, a tudíž právem znovu zahájila správní řízení ve fázi, kdy k protiprávnosti došlo, tedy v zásadě v okamžiku přijetí původního rozhodnutí.

68 Konečně je třeba zamítnout rovněž ostatní výtky uvedené žalobkyněmi na podporu tohoto žalobního důvodu. Zaprvé v rozporu s tím, co žalobkyně tvrdí, pokud Komise dodržuje zásady uvedené v bodech 56 až 59 výše, což je případ v projednávané věci, nejsou určující formulace použité v napadeném rozhodnutí pro účely popisu jejího přístupu, tedy „změna“, „úprava“ (bod 7 odůvodnění) či „nahrazení“ [článek 1 výroku, nahrazující čl. 2 odst. 1 písm. e) původního rozhodnutí]. Zadruhé vzhledem k tomu, že judikatura připomenutá v bodech 56 a 58 výše spočívá na výkladu rozsahu čl. 266 prvního pododstavce SFEU, žalobkyně neopodstatněně uplatňují neexistenci příslušného právního základu v nařízení č. 1/2003 k tomu účelu (obdobně viz rozsudek ze dne 28. ledna 2016, CM Eurologistik a GLS, C-283/14 a C-284/14, EU:C:2016:57, bod 52). Zatřetí nemohou platně tvrdit ani to, že pravomocná povaha původního rozhodnutí brání přijetí nového rozhodnutí, které nahrazuje, mění či doplňuje původní rozhodnutí v jeho zrušené části, aniž by byla judikatura citovaná v bodě 58 výše zbavena podstaty. Naopak vzhledem k tomu, že žalobkyně nezpochybnily část původního rozhodnutí, která konstatuje jejich odpovědnost za dotčené protiprávní jednání, a tudíž se Tribunál v rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722), nemusel k této otázce vyslovit, pouze tato část původního rozhodnutí nabyla právní moci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. listopadu 2017, British Airways v. Komise, C-122/16 P, EU:C:2017:861, body 80 až 85) a zásada *ne bis in idem* – která zakazuje pouze nové hmotněprávní posouzení skutkové podstaty protiprávního jednání, zejména pro účely uložení druhé sankce – je nutně v projednávané věci nepoužitelná (viz bod 59 výše).

69 V důsledku toho je třeba zamítnout tento žalobní důvod v plném rozsahu jako neopodstatněný.

## B. Ke druhému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady rovného zacházení při stanovení výše pokuty

### *1. Připomenutí podstatných argumentů účastnic řízení*

70 Tímto žalobním důvodem žalobkyně uplatňují porušení zásady rovného zacházení v jejich neprospěch při určení základní částky pokuty, která jim byla uložena, zejména ve spojení s uplatněním různých sazeb snížení podle bodu 37 pokynů. V rozsahu, v němž se přiznané sazby snížení zakládají na „jednovýrobkové“ povaze dotčených podniků, žalobkyně připomínají, že jsou jediným podnikem, jehož sazba (90 %) se přesně shoduje s jeho „jednovýrobkovým“ poměrem (90 %), zatímco ostatní sazby jsou vyšší než příslušné „jednovýrobkové“ poměry ostatních podniků. Ve vztahu k Bong s „jednovýrobkovým“ poměrem ve výši 80 % byla uplatněna sazba snížení ve výši 88 %. Kdyby však žalobkyně měly prospěch ze stejné „sazby navýšení“, byla by na ně uplatněna sazba snížení ve výši 99 %, neboť jejich „jednovýrobkový“ poměr o deset procentních bodů převyšoval „jednovýrobkový“ poměr společnosti Bong.

71 Na prvním místě žalobkyně uplatňují diskriminační povahu tohoto přístupu vůči nim, pokud jde o procentní podíl, který představuje jejich upravená základní částka v poměru k jejich celkovému obratu, ve srovnání se situací společností Bong a Hamelin. Pokuta uložená žalobkyním – před sníženími udělenými na základě oznámení o spolupráci, řízení o narovnání a platební schopnosti – se rovnala 9,7 % jejich celkového obratu, zatímco pokuty uložené společnostem Bong a Hamelin po „úpravě“ základních částek představovaly pouze 4,7 % a 4,5 % jejich celkových obratů. Tento nerovný výsledek týkající se vzdálenosti k hranici 10 % celkového obratu podle čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 nevznikl uplatněním způsobu výpočtu uvedeného v pokynech za účelem uložení pouty „odůvodněné ve

vztahu k závažnosti a době trvání“ spáchaného protiprávního jednání, ale proto, že Komise se od něj odchýlila, když při výkonu své posuzovací pravomoci podle bodu 37 pokynů výjimečně přistoupila k úpravě základních částek s ohledem na hranici 10 % před všemi pozdějšími sníženími.

72 Podle žalobkyň úprava spočívající v nerovnoměrném snížení základních částek pro jednotlivé podniky – 11,8 milionu eur pro žalobkyně, 13,8 milionu pro společnost Bong, a 22,6 milionu pro společnost Hamelin – vedla k diskriminačnímu zacházení v jejich neprospěch, neboť výsledné částky v rozporu s tím, co vyžaduje čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, nemají vztah k jejich velikostem a jejich hospodářské síle a jsou určeny v závislosti na jejich celkových obratech, tedy výše 121 milionů eur pro žalobkyně, 296 milionů eur pro společnost Bong a 501 milionů eur pro společnost Hamelin. Pokuta uložená žalobkyním se totiž blíží hranici 10 %, zatímco pokuty uložené společnostem Bong a Hamelin nedosahují ani poloviny jejich 10 % hranic. Přitom v případě neexistence úprav by všechny pokuty dosáhly hranice, tedy výše 12,1 milionu eur pro žalobkyně, 29,6 milionů eur pro společnost Bong a 50,1 milionu eur pro společnost Hamelin. Pokuta uložená žalobkyním po úpravě tedy měla být mnohem nižší, než jsou pokuty společností Bong a Hamelin, které mají dvakrát a čtyřikrát vyšší obrat než žalobkyně.

73 Žalobkyně zpochybňují, že měly „prospěch z velkorysého snížení“, když byla jejich pokuta po uplatnění hranice 10 % snížena pouze o 0,3 % (na 9,7 %) ve srovnání s mnohem významnějšími sníženími, z nichž měly prospěch společnosti Bong a Hamelin, přičemž navíc závažnost a doba trvání protiprávního jednání byly totožné. Mimoto správné uplatnění hranice 10 % by nevedlo k uložení „značně“ vyšší konečné pokuty žalobkyním, neboť by došlo k nárůstu pouze o 140 000 eur, což je vskutku zanedbatelná částka ve srovnání se sníženími přiznanými společnostem Bong a Hamelin v důsledku úpravy jejich základních částek. V projednávané věci nejsou rozdíly v zacházení důsledkem uplatnění hranice 10 % jako „zmírňující hranice“ ve smyslu judikatury, ale výsledkem mimořádné úpravy základních částek na základě bodu 37 pokynů, která se odchyluje od tam stanoveného způsobu výpočtu. Mimoto hranice 10 % je „zákonné“ kritérium stanovené v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 pro účely určování pokut, stejně jako kritéria závažnosti a doby trvání ve smyslu čl. 23 odst. 3 téhož nařízení.

74 Žalobkyně tvrdí, že toto nerovné zacházení není objektivně odůvodněno. V rozsudku ze dne 16. června 2011, Putters International v. Komise (T-211/08, EU:T:2011:289, bod 80), sám Tribunál uznal, že metodologii pokynů je vlastní, že polehčující okolnosti nemají účinek v případě podniků, které vykazují vysoký „jednovýrobkový“ poměr, a upustil od úpravy pokut. Přitom ačkoli se v projednávané věci Komise mohla odchýlit od této metodologie s deklarovaným cílem, že polehčující okolnosti uznané společnosti Mayer-Kuvert měly dopad na pokutu, která jí byla uložena, tento přístup není objektivně odůvodněn v rozsahu, v němž měl za následek diskriminační zacházení s žalobkyněmi ve srovnání se společnostmi Bong a Hamelin, přičemž jediné, co tyto tři podniky odlišovalo, byl jejich celkový obrat. Při neexistenci mimořádné „úpravy“ základních částek by totiž všechny pokuty dosáhly hranice 10 % v souladu s cílem uvedeným v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, což by umožnilo, „aby se pokuty lišily v závislosti na velikosti a hospodářské síle sankcionovaných podniků, takže čím vyšší mají obrat, tím vyšší pokuta je uložena“.

75 Podle žalobkyň rozdíly mezi „jednovýrobkovými“ poměry žalobkyň (90 %) na jedné straně a společností Bong (80 %) a Hamelin (17 %) na druhé straně nemohou objektivně odůvodnit, aby se pokuta uložená žalobkyním blížila hranici 10 % jejich celkového obratu, zatímco pokuty uložené společnostem Bong a Hamelin nedosahují ani poloviny této hranice. Dále jsou diskriminovány ve srovnání se společností Hamelin, jejíž činnost ani nemá „jednovýrobkovou“ povahu. V roce 2012 totiž Hamelin neuskutečnila žádný prodej výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, takže její „jednovýrobkový“ poměr byl 0, a nikoli 17 %. Nerovné zacházení nemůže být objektivně odůvodněno ani relativní váhou neupravených základních částek žalobkyň (118 235 000 eur) a ne jedné straně a společností Bong a Hamelin (115 500 000 a 150 717 000 eur) na druhé straně. Naproti tomu upravená základní částka žalobkyň dosahuje téměř hranice 10 % jejich celkového obratu (9,7 %), na rozdíl od společností Bong a Hamelin, jejichž neupravené základní částky nedosahují ani poloviny dané hranice (dosahují 4,7 % a 4,5 %).

76 Žalobkyně zpochybňují argument Komise, podle kterého sazba snížení použitá v jejich případě je ta nejnižší, která umožňuje snížit základní částku pod hranici 10 %. Na společnost Bong totiž byla uplatněna sazba snížení o 88 %, zatímco pro snížení základní částky (115 500 000 eur) pod uvedenou hranici (29 631 227 eur) by byla dostačující sazba 75 %. Stejně tak, podle stejných tabulek, byla na společnost Hamelin uplatněna sazba snížení o 85 %, zatímco pro snížení základní částky (150 717 000 eur) pod uvedenou hranici (50 170 600 eur) by byla dostačující sazba 67 %. Žalobkyně mají za to, že přímo z obecné zásady rovného zacházení vyplývá povinnost Komise snížit jejich pokutu za použití co nejvyšší sazby, přiměřené „jednovýrobkovému" poměru jejich a ostatních podniků. Byly totiž jediným sankcionovaným podnikem, jehož sazba snížení (90 %) nebyla navýšena podle jeho „jednovýrobkového" poměru (90 %), zatímco sazby snížení použité na společnosti Bong (88 %) a GPV (98 %) byly vyšší, než jejich skutečné „jednovýrobkové" poměry (80 % a 93 %). V případě společnosti Hamelin byla sazba snížení dokonce upravena na 85 %, zatímco její „jednovýrobkový" poměr byl 0 %, neboť nic neodůvodňovalo zohlednit poměr 17 % její bývalé dceřiné společnosti prodané v roce 2010 společnosti Bong. Za účelem nápravy této diskriminace by sazba snížení přiznaná žalobkyním na základě bodu 37 pokynů měla být 95,3671 %, a nikoli 90 %, takže by jejich základní částka po úpravě dosáhla výše 4,5 % jejich celkového obratu v roce 2013.

77 Na druhém místě žalobkyně podpůrně tvrdí, že byly diskriminovány ve vztahu k upraveným základním částkám. Napadené rozhodnutí přikládá velký význam „relativní váze" neupravených základních částek, jako kritériu určujícímu sazbu snížení použitou na jednotlivé podniky na základě bodu 37 pokynů. Přitom s ohledem na neupravené základní částky byly žalobkyně diskriminovány také ve srovnání se společností GPV. Společnost GPV měla prospěch ze sazby snížení ve výši 98 %, na rozdíl od sazby 90 % přiznané žalobkyním, takže její upravená základní částka představovala pouze 2 % její neupravené základní částky. Naproti tomu upravená základní částka žalobkyň představovala 10 % jejich neupravené základní částky, tedy pětinásobně více než v případě GPV.

78 Tato nerovnost zacházení není objektivně odůvodněna. Rozdíl mezi „jednovýrobkovými" poměry žalobkyň a GPV není pro tento účel dostatečně významný, neboť „jednovýrobkový" poměr GPV (93 %) je pouze o tři procentní body vyšší než poměr žalobkyň (90 %). S ohledem na sazbu snížení ve výši 98 % přiznanou GPV měla být na žalobkyně uplatněna sazba snížení ve výši 94,84 %, která by měla za následek upravenou základní částku žalobkyň ve výši 6 100 926 eur, místo 11 823 500 eur. Tento přístup by měl platit rovněž ve vztahu k relativní váze neupravených základních částek, neboť neupravená základní částka žalobkyň byla pouze o 14,5 % vyšší, než v případě GPV (118 235 000 eur ve srovnání s 103 196 000 eur), ale jejich upravená základní částka byla o 472,8 % vyšší, než v případě GPV (11 823 500 eur ve srovnání s 2 063 920 eur). Přiznání žalobkyním sazby snížení ve výši 94,84 % přitom vedlo k navýšení jejich upravené základní částky o 5,16 % jejich neupravené základní částka, ve srovnání se 2 % v případě GPV. Komise tvrdí, že upravená základní částka GPV představuje 17,45 % upravené základní částky žalobkyň a sama mimo jiné uznává, že nebyla zachována rovnováha mezi pokutami uloženými žalobkyním a GPV.

79 Komise navrhuje, aby byl tento žalobní důvod zamítnut v plném rozsahu.

80 Zpochybňuje, že by hranice 10 % celkového obratu ve smyslu čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 byla kritériem pro odstupňování pokut. Jde o vnější hranici, zákonný strop, který sankce, bez ohledu na použitý způsob výpočtu, nemůže překročit, která má za cíl předcházet ukládání nepřiměřených a nadměrných pokut, které by dotčený podnik nemohl zaplatit. Tento cíl musí být spojen s potřebou zajistit, aby pokuta měla dostačující odrazující účinek. K tomu účelu je hranice 10 % vypočtena na základě velikosti a hospodářské síly dotčeného podniku, jak vyplývají z jeho celkového obratu v průběhu hospodářského roku předcházejícího uložení pokuty. Mimoto má takto vyčíslená hranice přednost předvídatelnosti v souladu se zásadou právní jistoty a zásadou legality trestů. Tato předvídatelnost je posílena v řízení o narovnání, v jehož rámci musí dotčený podnik schválit maximální částku pokuty, která mu může být uložena. Na rozdíl od kritérií závažnosti a doby trvání protiprávního jednání stanovených v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, u kterých Komise disponuje širokou posuzovací pravomocí, není hranice 10 % kritériem určeným pro výpočet pokut, ale sleduje

odlišný a autonomní cíl. Nejde ani o maximální pokutu, která má být ukládána jen v nejzávažnějších případech, ale o zmírňující hranici, jejíž uplatnění má jediný následek, a to snížení – na maximální povolenou částku – částky pokuty vypočtené v závislosti na kritériích závažnosti a doby trvání protiprávního jednání.

81 Mimoto Komise zpochybňuje, že by se v projednávané věci dopustila porušení zásady rovného zacházení. Vzhledem k tomu, že hranice 10 % celkového obratu je zmírňující hranice a nikoli kritérium pro odstupňování pokut, pouhá skutečnost, že pokuta uložená jednomu podniku je uvedené hranici blíže než pokuty uložené ostatním účastníkům kartelové dohody, nemůže představovat porušení uvedené zásady. Mimoto rozdíly mezi pokutami z hlediska podílu na celkovém obratu jsou „vlastní“ způsobu výpočtu stanovenému v bodě 13 pokynů, který se nezakládá na celkovém obratu dotčených podniků. Proto jsou srovnání založená na podílu z celkového obratu, který pokuty představují, nebo na odchylkách mezi těmito podíly od hranice 10 %, irelevantní a nemohou založit nerovné zacházení se žalobkyněmi. Pro účely dodržení zásady rovného zacházení totiž Komise není povinna zajistit, aby konečné částky pokut uložených podnikům účastnícím se téhož protiprávního jednání zrcadlily rozdíly mezi nimi z hlediska celkového obratu. V případě, že jim Komise uloží pokuty, které jsou pro každý z nich odůvodněné v poměru k závažnosti a době trvání protiprávního jednání, nelze jí vytýkat, že pro některé z těchto podniků byla výše pokuty v poměru k obratu vyšší než výše pokuty jiných podniků. Tím spíše není možné konstatovat existenci nerovného zacházení na základě srovnání vztahu mezi prozatímními částkami pokut a hranicí 10 % pro jednotlivé podniky.

82 Komise upřesňuje, že zásada rovného zacházení podléhá omezením plynoucím z potřeby uplatňovat ji společně s dalšími obecnými právními zásadami, jako je zásada legality, zásada personality trestů, či požadavek, aby pokuta měla dostačující odrazující účinek. Podnik se tedy nemůže ve svůj prospěch a za účelem dosažení snížení pokuty dovolávat pochybení spáchaného při určení částky pokuty uložené jinému podniku. I za předpokladu, že by se Komise dopustila pochybení při určení částky pokut uložených společnostem Bong, Hamelin či GPV, a že tyto částky měly být vyšší, toto pochybení by neodůvodňovalo další snížení pokuty uložené žalobkyním. V projednávané věci Komise uplatnila stejný způsob výpočtu pokut na všechny podniky, s jediným rozdílem spočívajícím v přiznaných sazbách snížení lehce odlišných pro každý podnik. Přitom tyto odchylky jsou založeny na objektivních důvodech týkajících se situace jednotlivých podniků a na potřebě dbát na to, aby pokuty měly dostačující odrazující účinek, což je tedy objektivně odůvodněný rozlišující faktor. V rozporu se zásadou rovného zacházení tedy není ani uplatnění sazeb snížení takovým způsobem, aby byl zachován vztah mezi neupravenými základními částkami jednotlivých pokut.

83 Komise zpochybňuje, že by u žalobkyň porušila zásadu rovného zacházení, když upravila základní částky pokut a odchýlila se přitom od způsobu výpočtu stanoveného v pokynech. Připomíná, že samy žalobkyně požadovaly tuto výjimečnou úpravu v řízení o narovnání a měly prospěch z velkorysé sazby snížení ve výši 90 %, která odpovídala jejich „jednovýrobkovému“ poměru, čímž byla pokuta upravena podle závažnosti a doby trvání jejich protiprávního jednání. Komise uvádí, že kdyby uplatnila hranici 10 %, byla by tato pokuta znatelně vyšší, tedy na základě celkového obratu z roku 2013 ve výši 12 173 000 eur, celkového obratu z roku 2015 ve výši 13 166 700 eur a celkového obratu z roku 2016 ve výši 16 282 000 eur. Naproti tomu způsob výpočtu vyžadovaný žalobkyněmi neměl za výsledek lepší přiměřenost pokut ve vztahu k závažnosti a době trvání protiprávního jednání spáchaného jednotlivými podniky, ale hrozilo, že by tento výsledek byl určen výhradně hranicí 10 %. Mimoto menší účast společnosti Mayer-Kuvert neměla žádný dopad a v každém případě by se částky pokut lišily. Nelze tedy vytýkat Komisi, že uložila žalobkyním pokutu, která se nezakládá ani na závažnosti, ani na době trvání jejich protiprávního jednání.

84 Pokud jde o první část tohoto žalobního důvodu, Komise namítá, že neuplatnila „jednovýrobkové“ poměry lineárně, tak, že by jednotlivým podnikům přiznala sazbu snížení rovnou či přiměřenou jejich „jednovýrobkovým“ poměrům, neboť žádné unijní pravidlo jí neukládá povinnost tak učinit. S ohledem na „jednovýrobkový“ poměr Komise zamýšlela zachovat souvislost mezi neupravenými základními částkami, které odrážely účast jednotlivých podniků na kartelové dohodě. Mimoto, aby pokuta měla

odrazující účinek, bylo třeba, aby uplatněné snížení bylo to nejmenší snížení, které umožní snížit základní částka pod hranici 10 %. Přitom úprava základní částky pokut žalobkyň v závislosti na vyšší sazbě, proporcionální rozdílu mezi „jednovýrobkovým“ poměrem jejich a ostatních podniků, by měla za následek uložení pokuty, která by nebyla dostatečně odrazující. Mimoto žalobkyně měly prospěch z většího snížení, než společnosti Bong a Hamelin, přičemž jejich upravené základní částky byly 11 823 500 eur, 13 860 000 eur a 22 607 550 eur. Ohledně společnosti Bong Komise uvádí, že ačkoli byla použita sazba snížení (88 %) vyšší než její „jednovýrobkový“ poměr (80 %), její upravená základní částka (13 860 000 eur) byla v absolutních číslech vyšší, než v případě žalobkyň (11 823 500 eur), a to navzdory skutečnosti, že hodnota tržeb a neupravená základní částka žalobkyň (143 316 000 a 118 235 000 eur) byly vyšší než v případě společnosti Bong (140 000 000 a 115 500 000 eur). V případě společnosti Hamelin Komise uplatnila nejmenší sazbu snížení ze všech podniků (85 %). Pouze společnost GPV měla prospěch z vyšší sazby snížení než žalobkyně, protože jednak její „jednovýrobkový“ poměr byl vyšší, dokonce nejvyšší (93 %), a jednak kvůli nutnosti přiznat jí sazbu snížení minimálně 98 %, aby se zajistilo, že upravená základní částka klesne pod hranici 10 % jejího celkového obratu. Situace žalobkyň však byla odlišná, neboť jejich „jednovýrobkový“ poměr byl 90 % a minimální sazba snížení nutná k tomu, aby jejich upravená základní částka klesla pod hranici 10 % jejich celkového obratu za rok 2013, byla 89,9 % (88,9 % v případě celkového za rok 2015 a 86,2 % v případě roku 2016). Konečně, lineární zohlednění „jednovýrobkového“ poměru by vedlo k uložení mnohem vyšší pokuty a mělo by nespravedlivé následky. Upravená základní částka společnosti Mayer-Kuvert, jejích „jednovýrobkový“ poměr byl 76 %, tedy byla vyšší (57 769 000 – 70 % = 13 864 560 eur), než upravená základní částka žalobkyň (118 235 000 – 90 % = 11 823 500 eur), zatímco neupravená základní částka žalobkyň byla více než dvojnásobná, než v případě společnosti Mayer-Kuvert (118 235 000 eur pro žalobkyně ve srovnání s 57 769 000 eur pro společnost Mayer-Kuvert). Komise z toho vyvozuje, že sazba snížení použitá na jednotlivé podniky vyplývá z celkového hodnocení více faktorů a nikoli pouze z „jednovýrobkového“ poměru. Žalobkyně se ve skutečnosti snažily mít prospěch ze sazeb snížení použitých v případě ostatních podniků, nikoli napravit protiprávnost. V každém případě s ohledem na jejich celkový obrat v roce 2015, nepředstavovala upravená základní částka jejich pokuty 9,7 %, ale 8,97 % uvedeného obratu.

85 Komise z toho vyvozuje, že výtky vznesené žalobkyněmi jsou neúčinné, jelikož mají z hranice 10 % udělat kritérium pro výpočet pokut. Přitom z ustálené judikatury vyplývá, že částky vycházející z mezitímních výpočtů mohou uvedenou hranici přesahovat. Pokud jde o konečné částky pokut, Komise uvádí, že žalobkyně se nesrovnávají se společností GPV, která měla vyšší „jednovýrobkový“ poměr (98 %) a neupravenou základní částku o něco nižší (103 196 000 eur) než ony a byla pro ni stanovena upravená základní částka představující 9,6 % jejího celkového obratu, tedy pouze o 0,1 % méně, než představuje upravená základní částka žalobkyň, tedy 9,7 %, a konečná pokuta, která představuje vyšší podíl (7,07 %) jejího celkového obratu, než představuje konečná pokuta žalobkyň (3,88 % obratu za rok 2015 a 2,9 % obratu za rok 2016). Žalobkyně se nesrovnávají ani se společností Mayer-Kuvert, jejíž konečná pokuta je v absolutních číslech vyšší než jejich (4 991 000 eur ve srovnání s 4 729 000 eur) navzdory skutečnosti, že účast společnosti Mayer-Kuvert na protiprávním jednání byla méně významná a že její hodnota tržeb představovala méně než polovinu hodnoty tržeb žalobkyň (70 023 181 eur ve srovnání s 143 316 000 eur).

86 Pokud jde o druhou část žalobního důvodu, Komise připomíná, že úpravy základních částek nemají spočívat v automatickém uplatnění „jednovýrobkového“ poměru jednotlivých podniků, ale na prvním místě – s ohledem na uvedený poměr – ve snížení pokuty o nezbytný procentuální podíl tak, aby se neupravená základní částka pokuty každého z podniků nacházela pod hranicí 10 %, a na druhém místě v zachování rovnováhy mezi pokutami uloženými po těchto úpravách. V případě GPV neupravená základní částka (103 196 000 eur) představuje 87,2 % neupravené základní částky žalobkyň (118 235 000 eur), která tedy o 12,7 % přesahuje neupravenou základní částku GPV. Mimoto „jednovýrobkový“ poměr společnosti GPV (93 %) byl vyšší, než v případě žalobkyň (90 %). Podle Komise, ačkoli upravená základní částka společnosti GPV (2 063 920 eur) představuje 17,45 % upravené základní částka žalobkyň (11 823 500 eur), spočívá na celkovém hodnocení všech objektivních okolností spojených se situací jednotlivých podniků. Při výpočtu pokuty žalobkyň Komise

neměla žádný důvod provést úpravu výhradně ve srovnání se společností GPV. Neupravená základní částka žalobkyň byla rovněž o 2,32 % vyšší než v případě společnosti Bong, o 204 % vyšší než v případě společnosti Mayer-Kuvert a o 21,56 % vyšší než v případě společnosti Hamelin. Přitom jednak vyšší „jednovýrobkový“ poměr společnosti GPV (93 %), než v případě žalobkyň, odůvodnil výraznější snížení, než bylo přiznáno jiným podnikům, a jednak, na rozdíl od situace žalobkyň, minimální snížení nutné k poklesu upravené základní částky společnosti GPV pod hranici 10 % bylo 98 %. Případné nerovné zacházení tedy bylo objektivně odůvodněno. Ve skutečnosti byly žalobkyně zvýhodněny uplatněním sazby snížení ve výši 90 %, zatímco s ohledem na jejich celkový obrat za rok 2015 (či 2016) by minimální snížení nutné k poklesu jejich upravené základní částky pod hranici 10 % bylo 88,9 % (2015) či 86,2 % (2016).

### *2. Úvodní poznámky*

87 Tímto žalobním důvodem žalobkyně uplatňují porušení zásady rovnosti zacházení ve vztahu k nim při uplatnění způsobu výpočtu uložených pokut, a konkrétně způsobu úpravy základních částek, na základě bodu 37 pokynů, jak je shrnuto v tabulce A v bodě 22 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

88 Žalobkyně vytýkají Komisi, že v jejich případě uplatnila diskriminační sazbu snížení ve výši 90 % přesně odpovídající jejich „jednovýrobkovému“ poměru, ale odlišnou od sazeb, z nichž měly prospěch ostatní podniky, zejména Bong a Hamelin. Tato diskriminační úprava základní částky měla za následek, že upravená základní částka žalobkyň dosáhla 9,7 % jejich celkového obratu, zatímco upravené základní částky společností Bong a Hamelin dosáhly pouze 4,7 % a 4,5 % jejich celkových obratů. Tyto odlišné odchylky od hranice 10 % celkového obratu byly výsledkem nerovného zvážení velikosti a hospodářské síly uvedených podniků, určených v závislosti na jejich celkových obratech – tedy 121 milionů v případě žalobkyň; 296 milionů eur v případě Bong, a 501 milionů eur v případě Hamelin –, což je v rozporu s čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 a není to objektivně odůvodněno ani relativní váhou neupravených základních částek žalobkyň, Bong a Hamelin, ani potřebou snížit uvedené základní částky těsně pod hranici 10 %, což by odůvodnilo snížení o pouhých 75 % v případě Bong a o 67 % v případě Hamelin.

89 Podpůrně žalobkyně tvrdí, že pokuta, která jim byla uložena, je rovněž diskriminační s přihlédnutím k základním částkám upraveným na základě bodu 37 pokynů, zejména s ohledem na případ společnosti GPV, na kterou byla použita sazba snížení ve výši 98 % její základní částky, oproti pouze 90 % v případě žalobkyň, takže její upravená základní částka představuje pouhá 2 % její neupravené základní částky. Naproti tomu upravená základní částka žalobkyň představuje 10 % jejich neupravené základní částky, tedy pětinásobek ve srovnání s GPV, ačkoli neupravené základní částky žalobkyň a GPV byly velmi podobné.

90 Tribunál považuje za vhodné posoudit v první řadě opodstatněnost právní předpoklady v rámci výtek vznesených žalobkyněmi podle kritérií uznaných judikaturou, zejména ohledně dodržování zásady rovného zacházení a uplatňování hranice 10 % celkového obratu stanoveného v čl. 23 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1/2003. Ve druhé řadě bude posouzeno, zda způsob úpravy základních částek pokut, jak se uvádí v napadeném rozhodnutí, je v souladu s uvedenými kritérii, a konkrétně s kritérii upravujícími zásadu rovného zacházení.

### *3. Připomenutí judikatury*

91 Zásada rovného zacházení je obecnou zásadou unijního práva, která je zakotvena články 20 a 21 Listiny. Podle ustálené judikatury, která se týká také práva hospodářské soutěže, uvedená zásada vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (viz rozsudky ze dne 11. července 2013, Team

Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, bod 186 a citovaná judikatura, a ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 51 a citovaná judikatura).

92 Porušení zásady rovného zacházení z důvodu rozdílného zacházení tedy předpokládá, že předmětné situace jsou, pokud jde o všechny prvky, které je charakterizují, srovnatelné. Prvky, které charakterizují odlišné situace, a tím jejich srovnatelný charakter, je potřeba určit a posoudit ve světle cíle a účelu unijního aktu, který zavádí dotčené rozlišování. Kromě toho je třeba zohlednit zásady a cíle oblasti právní úpravy, do níž dotčený akt spadá (viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, bod 187 a citovaná judikatura). Judikatura v této otázce upřesňuje že Komise musí v každém projednávaném případě a při zohlednění kontextu, jakož i cílů sledovaných režimem sankcí zavedeným nařízením č. 1/2003 posoudit sledovaný dopad na dotyčný podnik, a to zejména s přihlédnutím k obratu, který odráží skutečnou hospodářskou situaci tohoto podniku během období, kdy došlo k protiprávnímu jednání (rozsudky ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 53, a ze dne 19. března 2015, Dole Food a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise, C-286/13 P, EU:C:2015:184, bod 144 a citovaná judikatura).

93 V tomto ohledu judikatura uznává, že je za účelem stanovení pokuty možné rovněž přihlédnout jak k celkovému obratu podniku, který představuje údaj, byť jen přibližný a nedokonalý, o jeho velikosti a hospodářské síle, tak k části tohoto obratu, jíž bylo dosaženo zbožím, které je předmětem protiprávního jednání, a jež tedy může poskytnout údaj o jeho rozsahu. Podíl celkového obratu pocházejícího z prodeje výrobků, ve vztahu k nimž došlo k protiprávnímu jednání, tedy nejlépe odráží hospodářský význam tohoto protiprávního jednání (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, body 54 a 59; ze dne 19. března 2015, Dole Food a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise, C-286/13 P, EU:C:2015:184, body 145 a 149, a ze dne 1. února 2018, Kühne + Nagel International a další v. Komise, C-261/16 P, nezveřejněný, EU:C:2018:56, bod 81).

94 Podle uvedené judikatury bod 13 pokynů stanoví, že „[p]ři určování základní výše udělované pokuty bude Komise vycházet z hodnoty tržeb za zboží nebo služby v příslušné zeměpisné oblasti uvnitř EHP, které přímo nebo nepřímo souvisejí s protiprávním jednáním“. Tytéž pokyny v bodě 6 stanoví, že se „má za to, že kombinace hodnoty tržeb souvisejících s protiprávním jednáním a […] doby [jeho] trvání je vhodnou hodnotou pro vyhodnocení ekonomického významu protiprávního jednání a relativní váhy každého podniku, který se podílel na protiprávním jednání“ (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 56; ze dne 19. března 2015, Dole Food a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise, C-286/13 P, EU:C:2015:184, bod 147, a ze dne 1. února 2018, Kühne + Nagel International a další v. Komise, C-261/16 P, nezveřejněný, EU:C:2018:56, bod 65 a citovaná judikatura).

95 Dále bylo rozhodnuto, že ačkoliv čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 ponechává Komisi širokou posuzovací pravomoc, omezuje její výkon tím, že zavádí objektivní kritéria, která Komise musí dodržet. Na jedné straně má výše pokuty, kterou lze podniku uložit, vyčíslitelnou a absolutní maximální hodnotu, takže maximální výši pokuty, kterou lze uložit danému podniku, lze stanovit předem. Na druhé straně je výkon posuzovací pravomoci rovněž omezen i pravidly, která si Komise sama uložila, zejména v pokynech (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. července 2013, Schindler Holding a další v. Komise, C-501/11 P, EU:C:2013:522, bod 58; ze dne 19. března 2015, Dole Food a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise, C-286/13 P, EU:C:2015:184, bod 146, a ze dne 7. září 2016, Pilkington Group a další v. Komise, C-101/15 P, EU:C:2016:631, bod 37).

96 Pokud jde o použití čl. 23 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1/2003, vyplývá z ustálené judikatury, že pouze konečná výše uložené pokuty musí dodržovat maximální hranici 10 % obratu stanovenou tímto ustanovením a že toto ustanovení Komisi nezakazuje, aby během jednotlivých fází výpočtu výše pokuty dospěla k mezitímní částce převyšující tuto hranici, pokud uvedenou hranici

nepřesáhne konečná částka pokuty. Pokud se ukáže, že na konci výpočtu musí být konečná výše pokuty snížena o částku převyšující uvedenou horní mez, je skutečnost, se některé faktory, jako je závažnost a doba trvání protiprávního jednání, opravdově neodráží ve výši uložené pokuty, pouhým důsledkem použití této horní meze na konečnou částku. Uvedená horní mez má totiž zabránit ukládání pokut, u nichž lze předvídat, že je podniky s ohledem na svou velikost, tak jak je, byť jen přibližně a nedokonale, určena celkovým obratem, nebudou moci zaplatit. Jedná se tedy o mez, která je jednotně použitelná na všechny podniky a která závisí na velikosti každého z nich a jež má zabránit pokutám na příliš vysoké nebo nepřiměřené úrovni. Tato horní mez má tak odlišný a samostatný účel ve srovnání s účelem kritérií závažnosti a doby trvání protiprávního jednání. Jediným možným důsledkem uvedené hranice je, že výše pokuty vypočtená na základě těchto kritérií je snížena až na maximálně povolenou úroveň. Její uplatnění znamená, že dotyčný podnik neplatí pokutu, která by v zásadě musela být zaplacena na základě posouzení opírajícího se o uvedená kritéria (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 12. července 2012, Cetarsa v. Komise, C-181/11 P, nezveřejněný, EU:C:2012:455, body 80 až 84; ze dne 7. září 2016, Pilkington Group a další v. Komise, C-101/15 P, EU:C:2016:631, bod 36, a ze dne 26. ledna 2017, Mamoli Robinetteria v. Komise, C-619/13 P, EU:C:2017:50, body 83 a 84 a citovaná judikatura).

97 Soudní dvůr z toho vyvodil, že jelikož stanovení pokut pro všechny sankcionované podniky, které se účastnily téhož protiprávního jednání, ve výši 10 % z jejich příslušných obratů, vyplývá jen z uplatnění horní hranice stanovené v čl. 23 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1/2003, nemůže toto stanovení porušovat zásady proporcionality a rovného zacházení. Stejně tak, pokud jde o cíl sledovaný touto horní hranicí, okolnost, že uplatnění pokynů Komisí vede často nebo pravidelně k tomu, že výše uložené pokuty odpovídá 10 % obratu, nemůže zpochybnit legalitu uplatnění uvedené horní hranice (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. ledna 2017, Mamoli Robinetteria v. Komise, C-619/13 P, EU:C:2017:50, body 85 a 86). V tomtéž smyslu Tribunál rozhodl, jednak že hranice 10 % celkového obratu podniku, který porušil pravidla hospodářské soutěže představuje pouze zmírňující hranici, a jednak, že pouhá skutečnost, že pokuta uložená takovému podniku je velmi blízko uvedené hranici, zatímco pro jiné účastníky kartelové dohody je tento procentní podíl nižší, nemůže představovat porušení zásady rovného zacházení či zásady proporcionality, neboť tento důsledek přirozeně plyne z výkladu 10 % horní hranice coby pouhé zmírňující hranice, jež je použitelná po případném snížení částky pokuty na základě polehčujících okolností nebo na základě zásady proporcionality (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. prosince 2012, Novácke chemické závody v. Komise, T-352/09, EU:T:2012:673, body 161 až 163 a citovaná judikatura).

98 Při stanovení výše pokuty přitom nesmí použitím různých metod výpočtu dojít k diskriminaci mezi podniky, které se účastnily dohody nebo jednání ve vzájemné shodě v rozporu s čl. 101 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. července 2012, Alliance One International a Standard Commercial Tobacco v. Komise, C-628/10 P a C-14/11 P, EU:C:2012:479, bod 58, a ze dne 11. července 2013, Ziegler v. Komise, C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 133 a citovaná judikatura).

99 Konečně, jak Tribunál uznal v rozsudku ze dne 20. května 2015, Timab Industries a CFPR v. Komise (T-456/10, EU:T:2015:296, bod 74), potvrzeném rozsudkem ze dne 12. ledna 2017, Timab Industries a CFPR v. Komise (C-411/15 P, EU:C:2017:11), uvedené zásady plynoucí z judikatury se *mutatis mutandis* uplatní na výpočet pokut uložených po ukončení řízení o narovnání.

### *4. K opodstatněnosti právních předpokladů vznesených výtek*

100 Ze zásad plynoucích z judikatury připomenutých v bodech 91 až 99 výše plyne, že pro účely přezkumu dodržení zásady rovného zacházení v projednávané věci je třeba rozlišit mezi povinně rovnostářským určením základních částek pokut, které mají být dotčeným podnikům uloženy, na jedné straně a na druhé straně uplatněním na uvedené podniky hranice 10 % podle čl. 23 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1/2003, které se může lišit v závislosti na jejich celkových obratech.

101 Ačkoli totiž Komise může platně zvolit, jak to učinila v projednávané věci, způsob výpočtu základní částky, který se zakládá na hodnotě tržeb dosažených za celý rok, který spadá do doby trvání protiprávního jednání, tedy rok 2007 v původním rozhodnutí, za účelem zohlednění hospodářského významu protiprávního jednání, jakož i relativní váhy jednotlivých podniků, které se na protiprávním jednání podílely (viz judikaturu citovanou v bodech 93 a 94 výše), je povinna v tomto kontextu dodržet zásadu rovného zacházení. Naproti tomu uplatnění hranice 10 % pro určení konečné částky pokut není v zásadě závislé ani na hospodářském významu protiprávního jednání, ani na relativní váze jednotlivých zúčastněných podniků, ani na závažnosti či době trvání jimi spáchaného protiprávního jednání, ale má čistě automatickou povahu, která se pojí výhradně k jejich celkovým obratům, a proto judikatura rozhodla, že toto uplatnění nemůže mít za následek zejména porušení zásady rovného zacházení. Naopak s ohledem na její cíl – odlišný a nezávislý na cíli kritérií závažnosti a doby trvání protiprávního jednání – coby maximální předvídatelné a jednotně uplatňované hranice, která má zaručit, aby podnikům nebyly ukládány nadměrně vysoké pokuty nepřiměřené jejich velikosti a platební schopnosti, je její automatické uplatňování *ipso facto* v souladu se zásadou rovného zacházení (viz judikatura citovaná v bodech 96 a 97 výše).

102 Je třeba připomenout, že v projednávané věci žalobkyně nezpochybňují samotné uplatnění hranice 10 %, ani jako zmírňující hranice na konečné pokuty uložené dotčeným podnikům, ani jako výjimečného opraveného kritéria v mezitímním stadiu jejich výpočtu, tedy v rámci určení základních částek za účelem jejich poklesu pod tuto hranici. Jak správně tvrdí Komise, žalobkyně v průběhu správního řízení dokonce výslovně žádaly o mimořádnou úpravu jejich základní částky na základě bodu 37 pokynů, aby byla zohledněna jejich „jednovýrobková“ povaha (viz bod 9 výše). V tomto ohledu žalobkyně nezpochybňují ani okolnost, že Komise vycházela z metodologie stanovené v rozsudku ze dne 16. června 2011, Putters International v. Komise (T-211/08, EU:T:2011:289, bod 80), aby zohlednila zejména „jednovýrobkovou“ povahu dotčených podniků, samozřejmě s výjimkou společnosti Hamelin, jakož i menší účast společnosti Mayer-Kuvert na protiprávním jednání, aby zajistila, že z toho plynoucí polehčující okolnost se odrazí v konečné částce pokuty, která má být uložena (body 11 až 13 napadeného rozhodnutí).

103 Žalobkyně naproti tomu zpochybňují, zejména v rámci první části tohoto žalobního důvodu, jak způsob, jakým Komise provedla tuto úpravu základní částky, tak její výsledky – z hlediska odchylek od hranice 10 % –, které jsou vůči nim diskriminační.

104 V tomto ohledu je třeba úvodem konstatovat, že Komise nemůže důvodně tvrdit, že výsledek uplatnění hranice 10 % v mezitímním stadiu výpočtu pokut, které mají být uloženy, vede *ipso facto* k výsledkům v souladu se zásadou rovného zacházení, jelikož zohledňují rozdíly mezi celkovými obraty všech dotčených podniků. Jestliže totiž, jako v projednávané věci, Komise na základě své posuzovací pravomoci zvolí podle bodu 37 pokynů zohlednit hranici 10 % výjimečně již ve stadiu mezitímního výpočtu pokut, aby upravila základní částky, činí tak mimo oblast působnosti *stricto sensu* čl. 23 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1/2003, takže zásady plynoucí z judikatury připomenuté v bodech 96 a 97 výše nelze jako takové uplatnit. Takže v rozporu s jejím tvrzením může její přístup vést k výsledkům, které jsou v rozporu se zásadou rovného zacházení, zejména s ohledem na cíle sankcí a odrazení spojené s kritérii závažnosti a dobu trvání protiprávního jednání, protože zohlednila hranici 10 % mimo její formální právní rámec, aby ji použila jako kritérium pro rozlišení, či dokonce odstupňování pokut v mezitímním stadiu.

105 Je tedy třeba posoudit, zda Komise dodržela zásadu rovného zacházení v kontextu úpravy základní částky pokut a zda vycházela z metodologie stanovené v rozsudku ze dne 16. června 2011, Putters International v. Komise (T-211/08, EU:T:2011:289, bod 80). Za tímto účelem je s ohledem na judikaturu citovanou v bodě 92 výše třeba ověřit, zda se dotčené podniky, zejména žalobkyně na jedné straně a společnosti Bong, Hamelin (první část) a GPV (druhá část) na druhé straně, nacházely v totožných či srovnatelných situacích, zda bylo s těmito situacemi zacházeno stejně či odlišně a zda bylo případné nerovné zacházení objektivně odůvodněno.

### *5. Ke srovnatelnosti dotčených situací, k stejnému či odlišnému zacházení s nimi a k objektivnímu odůvodnění uvedeného zacházení*

#### *a) Úvodní poznámky*

106 Pro účely posouzení srovnatelnosti individuálních situací dotčených podniků je třeba zohlednit relevantní údaje, jakož i početní operace provedené Komisí v původním rozhodnutí a v napadeném rozhodnutí za účelem určení a úpravy základních částek pokut, jak jsou uvedeny v následující tabulce:

| Podnik | Hodnota tržeb v EUR v roce 2007 | Koeficient závažnosti | Doba trvání (roky) | Dodatečná částka | Základní částka | Poměr výrobek/obrat | Úprava/snížení | Upravená základní částka |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Bong | 140 000 000 | 15 % | 4,5 | 15 % | 115 500 000 | 80 % | 88 % | 13 860 000 |
| […] GPV | 125 086 629 | 15 % | 4,5 | 15 % | 103 196 000 | 93 % | 98 % | 2 063 920 |
| Hamelin | 185 521 000 | 15 % | 4,416 | 15 % | 150 717 000 | 17 % | 85 % | 22 607 550 |
| Mayer-Kuvert | 70 023 181 | 15 % | 4,5 | 15 % | 57 769 000 | 76 % | 88 % | 6 932 280 |
| Printeos […] | 143 316 000 | 15 % | 4,5 | 15 % | 118 235 000 | 90 % | 90 % | 11 823 500 |

107 Z uvedené tabulky vyplývá, že pro účely určení základních částek pokut před jejich úpravou (dále jen „neupravené základní částky“) Komise řádně zohlednila rozdíly mezi hodnotami tržeb dosaženými dotčenými podniky, jakož i rozdíly týkající doby trvání jejich účasti na protiprávním jednání (4,5 roku, kromě společnosti Hamelin s 4,416 roky), aby na ně uplatnila stejný způsob výpočtu, vynásobila je stejným koeficientem závažnosti (15 %) a přičetla k nim doplňující částku určenou stejným procentním podílem (15 %), a to v souladu s body 13, 21 a 25 pokynů.

108 Proto se žalobkyně a ostatní podniky s ohledem na cíl uložit sankci, stanovený čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 a pokyny, a s ohledem na uplatnění v daném stadiu stejného způsobu výpočtu vůči nim, nacházely ve srovnatelných situacích pro účely výpočtu jejich pokut. S ohledem na uvedený cíl uložit sankci a zejména dosáhnout odrazujícího účinku, který závisí na velikosti a hospodářské síle dotčených podniků, jsou rozdíly mezi hodnotami tržeb v zásadě vhodným rozlišovacím kritériem, neboť odrážejí hospodářský význam dotčeného protiprávního jednání, jakož i relativní váhu každého podniku účastnícího se daného protiprávního jednání, a tudíž představují důležitou předběžnou podmínku pro správné uplatnění zásady rovného zacházení při výpočtu základních částek (viz judikatura citovaná v bodech 93 a 94 výše).

109 Je tedy třeba učinit závěr, že v projednávané věci byly neupravené základní částky určeny v souladu se zásadou rovného zacházení.

110 Nicméně je třeba ověřit, zda Komise zacházela stejně s odlišnými situacemi, či odlišně se stejnými či srovnatelnými situacemi, když výjimečně upravila základní částky podle bodu 37 pokynů.

### *b) K rovnostářské úpravě základních částek pokut*

#### *1) Ke způsobu úpravy uvedenému v napadeném rozhodnutí*

111 Je třeba připomenout, že Komise přiznala odlišné sazby snížení žalobkyním (90 %), společnosti Bong (88 %), společnosti Hamelin (85 %) a společnosti GPV (98 %), které neodpovídaly, s výjimkou žalobkyň, poměrům výrobek/obrat uvedených podniků, tedy 90 % v případě žalobkyně, 80 % v případě společnosti Bong, 17 % v případě společnosti Hamelin a 93 % v případě společnosti GPV (viz body 15 až 17 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

112 Cíle, důvody a způsob výpočtu, na kterých spočívá úprava základních částek provedená Komisí, jsou uvedeny v bodech 10 až 22 a 57 až 62 odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz body 31 a následující výše), které představuje pozměněné a doplněné odůvodnění, či dokonce nové odůvodnění ve srovnání s odůvodněním uvedeným v původním rozhodnutí, které vedlo k jeho zrušení v rozsudku ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722).

113 Z bodu 15 odůvodnění napadeného rozhodnutí plyne, že Komise nejprve upravila základní částky tak, že zohlednila podíl hodnoty tržeb výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, ve vztahu k celkovému obratu každého z dotčených podniků, což nazývá poměr výrobek/obrat. Podle Komise mají tyto úpravy zároveň zaručit, aby upravené pokuty vždy odrážely závažnost protiprávního jednání jako celku, avšak nezkreslily relativní váhu základních částek jednotlivých podniků odpovídajících jejich srovnatelné účasti na kartelové dohodě. Tento poměr výrobek/obrat byl vypočten na základě celkového obratu z prodeje výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda (obálky) ve vztahu k celosvětovému obratu jednotlivých podniků v roce 2012. Jak plyne z tabulky A uvedené v bodě 22 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podnik s nejvyšším poměrem výrobek/obrat měl prospěch z vyšší či stejné sazby snížení, jaká byla přiznána podniku s nižším poměrem výrobek/obrat (bod 16 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

114 Uvádí se, že pouze společnost Hamelin, po prodeji aktiv na výrobu obálek, již v roce 2012 neprodávala výrobek, na který se vztahuje kartelová dohoda, a proto byl její poměr výrobek/obrat odhadnut srovnáním jejího obratu v roce 2012 s prodeji výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, v daném roce její bývalou dceřinou společností. Mimoto se uvádí, že GPV, podnik, který měl nejvyšší poměr výrobek/obrat, měl prospěch ze snížení o 98 %, které bylo nezbytné k tomu, aby její obrat klesl pod hranici 10 %. Z toho důvodu měly ostatní podniky prospěch z méně významných individuálně určených snížení, která odrážela jejich poměry výrobek/obrat, jakož i relativní váhu základních částek, které jim byly stanoveny (bod 17 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

115 Podle Komise by lineární snížení na základě individuálních poměrů výrobek/obrat vedlo k neodůvodněným výsledkům a zkreslilo by relativní váhu základních částek. Na základě tohoto přístupu by například společnost Mayer-Kuvert, s poměrem výrobek/obrat ve výši 76 %, měla mít základní částku upravenou na vyšší úroveň, než byla upravená základní částka žalobkyň, jejichž poměr výrobek/obrat dosahoval 90 %, zatímco před úpravou byla jejich základní částka více než dvojnásobná oproti společnosti Mayer-Kuvert. Použitá metodologie tedy z důvodů spravedlnosti měla znovu nastolit rovnováhu mezi upravenými základními částkami tím, že přizná individuální snížení odrážející nejen poměry výrobek/obrat, ale rovněž srovnatelnost účasti dotčených podniků na kartelové dohodě, jak vyplývá z neupravených základních částek (bod 18 napadeného rozhodnutí).

116 Konečně Komise uvádí, že ačkoli společnost Hamelin měla poměr výrobek/obrat značně nižší, než ostatní podniky, bylo nezbytné snížit rovněž její pokutu, aby byla zohledněna skutečnost, že její role v kartelové dohodě byla podobná rolím ostatních podniků. S ohledem na její poměr výrobek/obrat bylo snížení základní částky společnosti Hamelin nejmenší ve srovnání se snížením ve prospěch všech ostatních podniků (bod 19 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Kdyby Komise založila snížení pouze na poměru výrobek/obrat dotčených podniků, společnost Hamelin by neměla prospěch ze snížení a její

základní částka by byla přibližně o 1 275 % vyšší než upravená základní částka žalobkyň, ačkoli hodnota tržeb společnosti Hamelin byla pouze o 30 % vyšší než hodnota tržeb žalobkyň (bod 20 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Z toho plyne, že stanovení základní částky pokuty určené společnosti Hamelin odráží její srovnatelnou účast na kartelové dohodě, jakož i závažnost a dobu trvání protiprávního jednání, a má dostatečně odrazující povahu (bod 21 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

117 S ohledem na výše uvedené je třeba zohlednit následující skutečnosti, které Komisi vedly k výjimečné úpravě základních částek pokut, které měly být uloženy dotčeným podnikům, v původním rozhodnutí a v napadeném rozhodnutí:

– nutnost stanovit sazbu snížení tak, aby základní částka klesla pod hranici 10 % celkového obratu;

– určení sazby snížení zejména v závislosti na poměru výrobek/obrat dotčených podniků v roce 2012, ale nikoli lineárně (nejvyšší poměr výrobek/obrat vedl k nejvyšší sazbě, referenčním bodem byla společnost GPV s poměrem výrobek/obrat ve výši 93 %, která měla prospěch ze snížení o 98 %);

– znovunastolení rovnováhy mezi upravenými základními částkami prostřednictvím stanovení individuálních sazeb snížení odrážejících nejen poměry výrobek/obrat, ale také individuální podíly účasti dotčených podniků, jak vyplývají z neupravených základních částek;

– v případě společnosti Hamelin, určení nejnižší sazby snížení ve výši 85 % z poměru výrobek/obrat pouze 17 %, který byl odhadnut na základě zohlednění prodejů její bývalé dceřiné společnosti za rok 2012, a z důvodu potřeby kvůli spravedlnosti znovunastolit rovnováhu její upravené základní částky vůči upraveným základním částkám ostatních podniků (snížení pouze v závislosti na poměru výrobek/obrat by vedlo k základní částce přibližně o 1 275 % vyšší, než byla upravená základní částka žalobkyň, zatímco hodnota tržeb společnosti byla pouze o 30 % vyšší než v případě žalobkyň).

*2) K legalitě zásad a cílů, kterými se řídily úpravy základních částek*

118 Ohledně nelineárního snížení základních částek pokut, které měly být uloženy dotčeným podnikům, které se zakládalo na odlišných poměrech výrobek/obrat, žalobkyně v zásadě Komisi vytýkají, že přiznala zejména společnosti Bong sazbu snížení o 88 %, tedy téměř stejně významnou jako sazba snížení přiznaná v jejich prospěch (90 %), ačkoli poměr výrobek/obrat společnosti Bong ve výši 80 % byl o 10 % nižší, než jejich (90 %). Z toho vyvozují, že sazba snížení přiznaná v jejich prospěch měla být vyšší, aby splnila zásadu rovného zacházení. Stejně tak byla v rozporu s uvedenou zásadou skutečnost, že takto upravená základní částka, zejména v případě společnosti Bong, představuje pouze 4,7 % jejího celkového obratu, zatímco upravená základní částka žalobkyň dosahuje 9,7 % jejich celkového obratu.

119 Avšak vzhledem k tomu, že Komise neurčila sazby snížení výhradně či schematicky na základě uvedených odlišných poměrů výrobek/obrat, žalobkyně nemohou důvodně tvrdit, že z toho nutně vyplývá nesprávné srovnávací posouzení, nebo dokonce nerovné zacházení v jejich neprospěch. To nic nemění na tom, že pro účely srovnání dotčených situací je nezbytné vycházet z odlišných neupravených základních částek, které byly určeny v souladu se zásadou rovného zacházení a při řádném zohlednění závažnosti spáchaného protiprávního jednání, cíle uložit sankci a odrazujícího účinku (viz body 107 a 108 výše). Za tím účelem je třeba ověřit, zda výsledky jednotlivých úprav uvedených základních částek za pomoci poměrů výrobek/obrat nadále vykazují dostačující souvislost s relevantními kritérii čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 a pokynů, a zejména se závažností protiprávního jednání, cílem uložit sankci a odrazujícím účinkem, přičemž toto posouzení závisí zejména na velikosti a hospodářské síle dotčených podniků.

120 V tomto ohledu je třeba připomenout, že žalobkyně nezpochybňují zohlednění poměru výrobek/obrat vůči všem dotčeným podnikům pro účely úpravy jejich základních částek pod hranici 10 % jejich celkových obratů, ale pouze nelineární určení – údajně v neprospěch žalobkyň – sazeb snížení na základě uvedených poměrů a s cílem zachovat rovnováhu mezi jednotlivými pokutami v závislosti na závažnosti účasti každého z dotčených podniků při zaručení toho, že upravené základní částky nepřesáhnou hranici 10 % celkového obratu (viz bod 117 druhou a třetí odrážku výše). Přitom je třeba konstatovat, že použití této metody mělo za následek jednak to, že žalobkyním bylo přiznáno významnější snížení vyjádřené v procentech základní částky (90 %), než snížení ve prospěch společností Bong (88 %) a Hamelin (85 %), s nimiž se žalobkyně srovnávají, a jednak to, že relativní váha konečné pokuty uložené žalobkyním se mírně snížila a jejich relativní postavení v klasifikaci dotčených podniků sestupně podle výše uložených pokut se po úpravě základních částek zlepšilo z druhého na třetí místo. Mimoto, jak správně uvádí Komise, kdyby se Komise omezila na uplatnění uvedené hranice 10 %, jak stanoví čl. 23 odst. 2 druhý pododstavec nařízení č. 1/2003, jako zmírňující hranice pro účely postupu výpočtu pokut, tedy bez mezitímní úpravy základních částek založené zejména na poměrech výrobek/obrat, pokuta uložená žalobkyním by byla vyšší, a konkrétně druhá nejvyšší namísto třetí nejvyšší, mezi pokutami uloženými všem dotčeným podnikům.

121 Stejně tak v rámci výkonu své posuzovací pravomoci na základě bodu 37 pokynů, o který samy žalobkyně požádaly, Komise v zásadě mohla platně přizpůsobit na uvedeném základě způsob nelineární úpravy základních částek za účelem zohlednění potřeby toho, aby uvedené částky nadále odrážely srovnatelné podíly účasti dotčených podniků na kartelové dohodě, jakož i relativní váhu neupravených základních částek, které pro ně byly stanoveny. Jak totiž bylo v zásadě uvedeno v bodech 17 až 19 odůvodnění napadeného rozhodnutí, s ohledem na zásadní kritéria upravující určení částek pokut, tedy kritéria závažnosti a doby trvání protiprávního jednání stanovená v čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, bylo nezbytné zachovat dostatečně významnou souvislost mezi upravenými základními částkami na jedné straně a neupravenými základními částkami na druhé straně, protože posledně uvedené byly stanoveny podle těchto kritérií, a to zejména velikosti a hospodářské síly dotčených podniků, aby se zajistil dostačující odrazující účinek sankcí (viz bod 119 výše). Naproti tomu lineární a schématické snížení základních částek založené pouze na poměrech výrobek/obrat by takový výsledek nezaručilo, ale zejména by mělo za následek, především v případě společností Bong a Mayer-Kuvert, stanovení upravených základních částek značně přesahujících upravenou základní částku žalobkyň, ačkoli neupravené základní částky uvedených podniků byly nižší než v případě žalobkyň.

122 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že v rozporu s tvrzeními žalobkyň poměr výrobek/obrat, jako poměrně neobvyklý koeficient pro výpočet, který kombinuje hodnotu tržeb a celkový obrat, nepředstavuje sám o sobě, na rozdíl od kritéria hodnoty tržeb jako takového, ani vhodné kritérium pro zohlednění velikosti a hospodářské síly podniku, a tudíž hospodářského významu jeho účasti na protiprávním jednání (obdobně viz judikaturu citovanou v bodě 93 výše), ani určující kritérium pro stanovení pokuty. Kdyby tomu tak bylo, vyšší poměr výrobek/obrat by mohl dokonce odůvodnit odpovídající navýšení základní částky pokuty, aby byla tato velikost a hospodářská síla lépe zohledněna a aby byl splněn cíl uložit sankci a dosáhnout odrazujícího účinku. V projednávané věci se však Komise omezila na použití daného poměru jako pomůcky ke korekci směrem dolů, a dokonce zvolila opačný postup, když podnikům s takovým vyšším poměrem, zajisté zcela nelineárně, přiznala větší sazby snížení, s přihlédnutím na potřebu zajistit rovnováhu mezi upravenými základními částkami v závislosti na relativní váze dotčených podniků při spáchání protiprávního jednání. V tomto kontextu žalobkyně tedy nerozeznávají relevanci celkového obratu jako kritéria představujícího velikost a hospodářskou sílu podniku (viz bod 88 výše), přičemž judikatura uvedená v bodě 93 výše jasně uvedla, že hodnota tržeb výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, je pro tyto účely nejvhodnějším kritériem, které musí být navíc – z důvodů uvedených v bodech 119 a 121 výše – zohledněno v základních částkách pokut, které mají být uloženy. Proto, ačkoli pouze z těchto důvodů, nelze přijmout argument žalobkyň, podle kterého metodologie úprav zvolená Komisí vedla k výsledkům, které nemají vztah k velikosti a hospodářské síle (viz bod 72 výše) a které jsou diskriminační, neboť vykazují odlišné odchylky od hranice 10 % celkového obratu.

123 Naopak v projednávané věci se Komise snaží zachovat rovnováhu mezi upravenými základními částkami na jedné straně a relativní váhou účasti dotčených podniků na protiprávním jednání a potřebou zajistit dostatečný odrazující účinek pokut na druhé straně, a to tak, že nelineárně určila individuální sazby snížení za účelem zaručení, že uvedené částky nepřesáhnou hranici 10 %, ale budou odrážet srovnatelnou povahu účasti dotčených podniků na uvedeném protiprávním jednání, měřeno v závislosti na jejich velikosti a hospodářské síle.

124 Z toho plyne, že skutečnost, že Komise zohlednila individuální sazby snížení založené nejen na poměrech výrobek/obrat jednotlivých dotčených podniků, ale rovněž na potřebě zachovat dostatečnou souvislost mezi upravenými základními částkami na jedné straně a relativní váhou účasti dotčených podniků na kartelové dohodě a potřebou zajistit dostatečný odrazující účinek pokut, jak je odráží neupravené základní částky, na druhé straně, představuje na základě kritérií a cílů čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 rovné zacházení se srovnatelnými situacemi ve smyslu zásady rovného zacházení. Kromě cíle snížit základní částky pod hranici 10 % totiž tento přístup zohledňuje v základních částkách jak závažnost protiprávního jednání, měřenou v závislosti na velikosti a hospodářské síle dotčeného podniku, tak odrazující účinek sankce zohledněný v neupravených základních částkách, které byly založeny na hodnotách tržeb za výrobek, na který se vztahuje kartelová dohoda. Naproti tomu lineární a schématické snížení základních částek pouze v závislosti na poměru výrobek/obrat, který není právě vhodným kritériem pro vyjádření velikosti a hospodářské síly dotčených podniků, by nezajistilo zachování takové souvislosti, ale právě naopak, by ji mohlo zkreslit, či dokonce zrušit (viz bod 122 výše).

125 Na základě uvedených zásad a cílů, které řídily úpravu základních částek pokut, které měly být uloženy, je třeba posoudit, zda se žalobkyně nacházely ve srovnatelné situaci jako společnosti Bong a Hamelin na jedné straně (první část) a společnost GPV na druhé straně (druhá podpůrná část), či nikoli, a zda bylo s těmito situacemi zacházeno stejně či odlišně, a zda bylo případné odlišné zacházení objektivně odůvodněno.

### *c) Ke srovnání se situací společnosti Bong*

126 S ohledem na předcházející úvahy je třeba konstatovat, že Komise v zásadě právem tvrdí (viz bod 84 výše), že ačkoli je poměr výrobek/obrat společnosti Bong o 10 % nižší než v případě žalobkyň, je třeba zohlednit skutečnost, že neupravená základní částka společnosti Bong je o něco nižší, než v případě žalobkyň. Proto nezávisle na tomto rozdílu poměrů výrobek/obrat mohla Komise platně mít za to, že není odůvodněné stanovit upravené základní částky s podstatně odlišnými odchylkami. Přitom po úpravě byla upravená základní částka společnosti Bong (13 860 000 eur) dokonce vyšší než v případě žalobkyň (11 823 500 eur), což prokazuje, že sazba snížení o 90 % použitá na žalobkyně – vyšší než sazba snížení 88 % použitá na společnost Bong – jim dokonce přinesla komparativní výhodu. Komise se tedy nedopustila nesprávného posouzení, když měla za to, že další snížení upravené základní částky žalobkyň, jak to žalobkyně požadovaly, by měla za následek udělení nepřiměřené výhody a byla by jim uložena nedostatečně odrazující pokuta ve vztahu ke srovnatelným výchozím situacím ohledně neupravených základních částek určených v závislosti na hodnotě tržeb výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda.

127 Z toho plyne, že údajná existence značné odchylky mezi upravenými základními částkami ve vztahu k hranici 10 % celkového obratu, tedy 4,7 % v případě společnosti Bong a 9,7 % v případě žalobkyň, je pouze výsledkem spravedlivé úpravy posouzené a potvrzené v bodech 120 až 125 výše, takže výtka vznesená žalobkyní v tomto ohledu musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

128 Ostatně i za předpokladu, že by nelineární úprava základní částky společnosti Bong musela být považována za nerovné zacházení se srovnatelnými situacemi, určenými pouze poměry výrobek/obrat, což není ten případ, bylo by takové nerovné zacházení v každém případě z důvodů uvedených

v bodech 121 a 124 výše objektivně odůvodněno pro účely znovunastolení rovnováhy mezi pokutami v závislosti na cíli uložit sankci a dosáhnout dostačujícího odrazujícího účinku, a nemůže tedy být porušením zásady rovného zacházení ve vztahu k žalobkyním.

129 Výtka vycházející z nerovného zacházení se žalobkyněmi ve srovnání se společností Bong tedy musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

*d) Ke srovnání se situací společnosti Hamelin*

130 Pokud jde o srovnání se situací společnosti Hamelin, je třeba konstatovat, že z bodů 16, 17, 19 a 20 odůvodnění napadeného nařízení vyplývá, že podle údajů za referenční rok 2012 sloužících k určení a úpravě základních částek, se společnost Hamelin nacházela v jedinečné situaci, a tedy v situaci odlišné od situací ostatních dotčených podniků, včetně žalobkyň. To se týká jednak neexistence „jednovýrobkové" povahy její hospodářské činnosti a jednak jejího poměru výrobek/obrat dosahujícího pouze 17 %, který byl navíc odhadnut s ohledem na prodeje v roce 2012 její bývalé dceřiné společnosti, kterou v roce 2010 prodala společnosti Bong.

131 Jak totiž v zásadě plyne z bodu 19 odůvodnění napadeného rozhodnutí, na rozdíl od situace ostatních dotčených podniků, úprava základní částky společnosti Hamelin podle bodu 37 pokynů, prostřednictvím uplatnění sazby snížení ve výši 85 %, tedy nejnižší ve vztahu k sazbám přiznaným ostatním podnikům, nemohla být odůvodněna ani „jednovýrobkovou" povahou, ani jejím poměrem výrobek/obrat ve výši 17 %, ale byla v zásadě založena na důvodech spravedlnosti týkajících se její srovnatelné účasti na kartelové dohodě a potřeby znovunastolit rovnováhu mezi uloženými pokutami. V tomtéž smyslu bod 20 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že kdyby na společnost Hamelin nebyla použita sazba snížení ve výši 85 % základní částky, byla by tato částka přibližně o 1 275 % vyšší, než v případě žalobkyň, zatímco hodnota tržeb za výrobek, na který se vztahuje kartelová dohoda, v roce 2007 byla pouze o 30 % vyšší, než hodnota tržeb žalobkyň. Nicméně jak zdůraznila Komise, takový výsledek by byl nepřiměřený a neslučitelný s potřebou znovunastolit rovnováhu mezi pokutami, které mají odrážet srovnatelný význam účasti dotčených podniků na protiprávním jednání a zaručit dostatečný odrazující účinek, podobně jak se to promítá do neupravených základních částek, které byly určeny na základě hodnoty tržeb výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, v roce 2007, aby byly zohledněny velikosti a hospodářská síla uvedených podniků.

132 Proto i kdyby přístup Komise vůči společnosti Hamelin mohl být kvalifikován jako stejné zacházení s rozdílnými situacemi – v rozsahu, v němž spočíval v přiznání uvedené společnosti sazby snížení ve výši 85 %, která se zakládala hlavně na poměru výrobek/obrat určeném ke zohlednění „jednovýrobkové" povahy ostatních podniků, ačkoli Hamelin takovým podnikem není a má z tohoto hlediska pouze velmi omezený poměr –, úprava její základní částky byla objektivně odůvodněna s ohledem na kritéria uvedená v bodech 120 až 124 výše a na skutečnost, že účast společnosti Hamelin na protiprávním jednání, která založila určení její neupravené základní částky, byla ve velké míře srovnatelná s účastí ostatních podniků (viz body 107 a 108 výše). V tomto ohledu je třeba připomenout skutečnost, že upravená základní částka pokuty společnosti Hamelin je nadále nejvyšší ve srovnání s ostatními podniky, protože zohledňuje nejvyšší hodnotu tržeb, kterou jí bylo možné přičíst za rok 2007, a její neupravenou základní částku, která byla nejvyšší, jakož i její nejmenší poměr výrobek/obrat. Uvedené skutečnosti se jako celek odrážejí v přiznané sazbě snížení ve výši 85 %, která je nižší než v případě všech ostatních podniků, což má za následek stanovení upravené základní částky téměř dvakrát vyšší, než v případě žalobkyň (22 607 550 eur ve srovnání s 11 823 500 eur), kterou Komise může platně kvalifikovat jako přiměřenou a dostatečně odrazující. V tomto kontextu je třeba zohlednit rovněž skutečnost, že ačkoli neupravená základní částka společnosti Hamelin již byla nejvyšší (150 717 000 eur), překročila částku žalobkyň (118 235 000 eur) pouze přibližně o čtvrtinu. Za těchto okolností mohla Komise legitimně zohlednit potenciální nadměrnost základní částky společnosti

Hamelin, jako další konkrétní okolnost ve smyslu bodu 37 pokynů, za účelem odůvodnění významné úpravy uvedené částky a zaručení toho, že podobně jako ostatní částky bude nejen pod hranicí 10 %, ale také v rovnováze s nimi.

133 Z toho plyne, že existence významných odchylek mezi upravenými základními částky ve vztahu k hranici 10 % celkového obratu, tedy 4,5 % v případě společnosti Hamelin a 9,7 % v případě žalobkyň, představuje pouze výsledek objektivně odůvodněné úpravy posouzený a potvrzený v bodech 130 až 132 výše, takže výtka žalobkyň vznesená v tomto ohledu musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

134 Stejně tak výtka vycházející z toho, že Komise neměla právo přiznat Hamelin poměr výrobek/obrat ve výši 17 %, nemůže být přijata. Naproti tomu, jelikož Komise určila neupravené základní částky všech dotčených podniků, včetně společnosti Hamelin, na základě hodnoty tržeb výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, v roce 2007, tedy v okamžiku, kdy byla společnost Hamelin dosud činná ve výrobě a uvádění na trh výrobku, na který se vztahuje kartelová dohoda, bylo dokonce nezbytné, aby provedla odhad fiktivního, ale přesto dostatečně důvěryhodného poměru výrobek/obrat společnosti Hamelin za rok 2012, aby mohla provést spravedlivé úpravy uvedených základních částek.

135 V důsledku toho výtka, vycházející z nerovného zacházení se žalobkyněmi ve srovnání se společností Hamelin, a tudíž první část tohoto žalobního důvodu musí být zamítnuty jako neopodstatněné.

*e) Ke srovnání se situací společnosti GPV*

136 V rámci druhé části žalobního důvodu, který byl vznesen podpůrně, žalobkyně v zásadě vytýkají Komisi, že je diskriminovala ve srovnání s GPV, když pro ni stanovila upravenou základní částku nižší než pro ně.

137 Ohledně srovnání se situací GPV je třeba připomenout, že na rozdíl od žalobkyň, kterým byla pro účely úpravy jejich základní částky přiznána sazba snížení ve výši 90 % odpovídající přesně jejich poměru výrobek/obrat, společnosti GPV byla přiznána sazba snížení ve výši 98 %, tedy o pět procentních bodů vyšší než její poměr výrobek/obrat ve výši 93 %. To vedlo k upravené základní částce nižší, než v případě ostatních dotčených podniků, zejména společnosti Bong a žalobkyň (2 063 920 eur ve srovnání s 13 860 000 a 11 823 500 eur), ačkoli neupravené základní částky společností GPV, Bong a žalobkyň byly velmi podobné (103 196 000 eur, 115 500 000 eur a 118 235 000 eur).

138 Jak vyplývá z bodu 17 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle Komise byl tento přístup nezbytný zejména k zajištění poklesu neupravené základní částky těsně pod hranici 10 % celkového obratu společnosti GPV v roce 2013, a sazba snížení ve výši 98 % představovala referenční maximum, ve vztahu k němuž byly určeny ostatní sazby snížení. V odpovědi na písemnou otázku Tribunálu Komise potvrdila, že celkový obrat GPV dosáhl v roce 2012 částky 23 460 596 eur (která sloužila k určení jejího poměru výrobek/obrat) a v roce 2013 částky 23 356 449 eur (která sloužila k uplatnění mezitímní hranice 10 %). V průběhu řízení Komise vysvětlila, že sazba snížení ve výši 98 % přiznaná GPV se zakládala hlavně na potřebě snížit její základní částku pod hranici 10 %, z důvodu, že její poměr výrobek/obrat byl komparativně nejvyšší a že její celkový obrat v letech 2012 a 2013 podstatně klesl (viz bod 86 výše).

139 Přitom s ohledem zaprvé na relativně vysokou hodnotu tržeb GPV za výrobek, na který se vztahuje kartelová dohoda, v roce 2007, která byla základem pro určení její neupravené základní částky, zadruhé na její celkový obrat, který byl v letech 2012 a 2013 mimořádně nízký ve srovnání s celkovými obraty ostatních dotčených podniků, a zatřetí na skutečnost, že v případě GPV muselo zohlednění poměru výrobek/obrat a hranice 10 % pro účely úpravy její základní částky nezbytně vést k podstatnému, či dokonce nepoměrnému snížení uvedené částky, je třeba konstatovat, že společnost GPV se nacházela v odlišné situaci, než ostatní dotčené podniky, včetně žalobkyně. Proto uplatnění

téže metodologie úpravy základní částky vůči GPV, zejména prostřednictvím použití poměru výrobek/obrat za účelem snížení uvedené částky pod hranici 10 %, představuje nerovné zacházení ve prospěch GPV.

140 Mimoto, i kdyby tím Komise zamýšlela vyhovět duchu rozsudku ze dne 16. června 2011, Putters International v. Komise (T-211/08, EU:T:2011:289, bod 80), nic to nemění na tom, že výsledek této operace vedl ke stanovení upravené základní částky společnosti GPV, která byla nižší, než v případě všech ostatních podniků. Především úroveň uvedené částky na rozdíl od společností Bong, Hamelin a žalobkyň, a v rozporu s požadavky připomenutými v bodě 123 výše, nevykazuje dostatečně významnou souvislost s neupravenou základní částkou společnosti GPV, ačkoli měla odrážet zejména skutečnou velikost a hospodářskou sílu uvedeného podniku, které charakterizují relativní význam její účasti na protiprávním jednání. Z toho plyne, že v případě GPV provedla Komise příliš schématickou a rigidní úpravu základní částky s ohledem na hranici 10 %, když nezohlednila její neobvyklou situaci spočívající v zásadní odchylce mezi hodnotou jejích tržeb v roce 2007, jako zásadního kritéria představujícího její velikost a hospodářskou sílu, a její celkový obrat v letech 2012 a 2013. Tento přístup měl tedy za následek odklon upravené základní částky společnosti GPV od kritérií a cílů uložit sankci a dosáhnout odrazujícího účinku ve smyslu čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, když v mezitímním stadiu postupu výpočtu pokuty vedl k výsledku, který běžně nastal až na konci uvedeného postupu, nebo prostřednictvím uplatnění zmírňující hranice 10 % na základě čl. 23 odst. 2 druhého odstavce téhož nařízení.

141 Na základě této metodologie, tedy zohlednění ve prospěch GPV jejího poměru výrobek/obrat a hranice 10 % bez ohledu na významnou odchylku mezi hodnotou jejích tržeb a jejím celkovým obratem, muselo mít za následek zrušení vyžadované souvislosti mezi neupravenou a upravenou základní částkou. Z toho plyne, že v rozporu s cílem, který sama Komise zdůraznila v rámci srovnání situací společností Bong, Hamelin a žalobkyň, upravená základní částka již nemohla odrážet velikost a hospodářskou sílu společnosti GPV a zajistit dostatečně odrazující účinek ve vztahu k ní, ani uvést tuto částku v rovnováhu ve srovnání s částkami ostatních podniků, takže toto nerovné zacházení nemůže být objektivně odůvodněno. V tomto ohledu se Komise nemůže dovolávat judikatury citované v bodech 96 a 97 výše, jejíž uplatnění je závislé právě na dodržení hranice 10 % jako zmírňující hranice na konci postupu výpočtu pokuty a nikoli v jeho mezitímním stadiu úpravy základních částek pokut (viz bod 104 výše). Kdyby nedošlo k úpravě základní částky GPV, její pokuta, nakonec uložená po uplatnění uvedené hranice, by byla vyšší, tedy přibližně 2,34 milionu eur místo 1,651 milionu eur, jak byla uložena v původním rozhodnutí.

142 V důsledku toho uplatnění způsobu úpravy základních částek vůči společnosti GPV představuje objektivně neodůvodněné nerovné zacházení ve vztahu k ostatním dotčeným podnikům, a zejména vůči společnosti Bong a žalobkyním.

143 Nicméně z toho nevyplývá, že druhá část tohoto žalobního důvodu, vznesená podpůrně, musí být přijata.

144 V tomto ohledu je třeba na jedné straně konstatovat, že na jednání žalobkyně opakovaně potvrdily, že nenapadají legalitu pokut uložených ostatním dotčeným podnikům, které nabyly právní moci, včetně pokuty uložené společnosti GPV. Na druhé straně, ačkoli je výhodnější a objektivně neodůvodněné zacházení se společností GPV protiprávní, je třeba připomenout, že dodržování zásady rovného zacházení musí být v souladu s dodržováním zásady legality, podle které nikdo nemůže ve svůj prospěch uplatňovat protiprávnost, k níž došlo ve prospěch jiné osoby (rozsudky ze dne 5. prosince 2013, Solvay v. Komise, C-455/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:796, bod 109; ze dne 16. června 2016, Evonik Degussa a AlzChem v. Komise, C-155/14 P, EU:C:2016:446, bod 58, a ze dne 14. září 2017, LG Electronics a Koninklijke Philips Electronics v. Komise, C-588/15 P a C-622/P15 P, EU:C:2017:679, bod 91).

145 Z toho plyne, že žalobkyně se nemohou ve svůj prospěch dovolávat protiprávnosti, k níž došlo pouze ve prospěch společnosti GPV. V projednávané věci je to ještě nemožnější, protože jednak původní rozhodnutí nabylo vůči společnosti GPV právní moci a částka pokuty, která jí byla uložena, není předmětem tohoto sporu, a jednak proto, že se všemi ostatními dotčenými podniky, s výjimkou GPV, bylo zacházeno – na základě téže metodologie úpravy základních částek pokut – stejně. Kdyby totiž bylo vyhověno žádosti žalobkyň o přiznání významnější sazby snížení, mohlo by to zpochybnit posouzení dodržení zásady rovného zacházení vůči nim v rámci úpravy základních částek ve srovnání se společnostmi Bong, Mayer-Kuvert a Hamelin, jejichž pokuty rovněž nabyly právní moci a vůči kterým již byly žalobkyně zvýhodněny (viz body 118 až 135 výše). V každém případě žalobkyně neprokázaly, že protiprávnost spáchaná vůči GPV vycházela z uplatnění odlišného právního kritéria pro účely určení částky pokuty, nebo že měla za následek snížení relativní váhy společnosti GPV v protiprávním jednání v jejich neprospěch (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. září 2017, LG Electronics a Koninklijke Philips Electronics v. Komise, C-588/15 P a C-622/15 P, EU:C:2017:679, body 95 a 96).

146 V důsledku toho musí být druhá část tohoto žalobního důvodu, a tudíž tento žalobní důvod v plném rozsahu zamítnuty jako neopodstatněné.

### C. Ke třetímu žalobnímu důvodu, který vychází z porušení zásady proporcionality a zásady zákazu diskriminace či zásady spravedlnosti

147 Žalobkyně zpochybňují legalitu toho, že Komise nezohlednila pokutu, která jim již byla uložena rozhodnutím CNC ze dne 25. března 2013 (body 46 a 56 napadeného rozhodnutí). Netvrdí porušení zásady *ne bis in idem*, ale zásady proporcionality, jak je vyložena v rozsudku ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4, bod 11), která je relevantní i v případě nepoužitelnosti zásady *ne bis in idem* a která je známá v německé doktríně pod označením zásada započtení trestů (*Anrechnungsprinzip*), nebo jako obecný požadavek spravedlnosti, které sama Komise již dodržovala ve své předchozí rozhodovací praxi.

148 V bodě 50 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise nesprávně odmítla srovnatelnost její předchozí rozhodovací praxe a případu v projednávané věci a tvrdila, že není prokázáno, že by se žalobkyně nacházely v obtížné hospodářské situaci, nebo že společný dopad obou sankcí měl takový význam, že bylo třeba dospět k závěru, že měl nadměrně odrazující účinek. Jak již uvedla Komise v průběhu správního řízení, hospodářská situace žalobkyň se značně zhoršila v důsledku hospodářské a finanční krize, jakož i obecného snížení poptávky po papírových obálkách ve světě, který je stále více digitální, přičemž z těchto důvodů utrpěly ztráty ve výši 2 900 000 eur v roce 2013, kromě ztrát před zdaněním ve výši 18 855 000 eur utrpěných v roce 2012, přičemž z toho bylo 12 002 000 eur z titulu pokut uložených ze strany CNC. Byly tedy nuceny v únoru 2014 propustit 132 zaměstnanců výrobní centrály v Alcalá de Henares (Španělsko), tedy 28 % zaměstnanců, a čistý výnos v roce 2013 nedosáhl 8,5 % ve vztahu k roku 2012. Pokud jde o nadměrně odrazující povahu, žalobkyně připomínají, že pokuta uložená CNC se rovnala 10 % jejich celkového obratu, zatímco pokuta uložená v napadeném rozhodnutí se rovnala 9,7 % téhož celkového obratu. Spojený dopad obou pokut tedy dosáhl téměř dvojnásobku hranice 10 %.

149 Žalobkyně uvádí, že předložily podrobné informace prokazující „částečný přesah“ či zjevnou komplementaritu a interakci existující mezi skutky, za které jim uložil sankci CNC a těmi, za které jim byla uložena sankce v napadeném rozhodnutí. Kartelová dohoda, za kterou byla uložena sankce v napadeném rozhodnutí, totiž může být vysvětlena pouze na základě a v obecném či organizačním rámci dohod uzavřených mezi podniky, které byly předmětem vyšetřování po přistoupení Španělska k Evropskému hospodářskému společenství v roce 1986. Do tohoto data byly protisoutěžní dohody na španělském trhu z roku 1978 uzavírány na vnitrostátní úrovni, neboť tento trh byl chráněn proti dovozům clem na obálky ve výši 36 %. V důsledku přistoupení a odstranění cel si španělští výrobci uvědomili, že trvalost jejich dohod závisela na ochraně španělského trhu před vstupem zahraničních

výrobců. Uvedené dohody tedy byly rozšířeny na Francii a Portugalsko, a to dohodou uzavřenou mezi hlavními španělskými a francouzskými výrobci v Paříži (Francie) dne 16. července 1986 a podobnou dohodou již dříve uzavřenou s hlavními portugalskými výrobci. Uvedené dohody byly sděleny všem španělským výrobcům sdruženým v Asociación Española de Fabricantes de Sobres y Manipulados de Papel y Cartón para la Enseñanza y la Oficina (ASSOMA), a to na jednání konaném dne 16. října 1986. Dále byly v roce 1995 rozšířeny na společnost Hamelin a v roce 1999 na švédského výrobce Bong, aby byly zahrnuty také severské země, Spojené království a Francie. V důsledku toho záviselo fungování dohod ve Španělsku na existenci evropských dohod na ochranu španělského trhu proti vstupu zahraničních výrobců.

150 Podle žalobkyň je nezohlednění pokuty uložené CNC vůči nim rovněž diskriminační. Byly jediným podnikem mezi podniky prohlášenými za odpovědné za protiprávní jednání dotčené v původním rozhodnutí, kterým byla uložena sankce vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž za skutky spojené s těmi, za které jim uložila sankci Komise. V rozporu s tím, co se uvádí v bodě 55 odůvodnění napadeného rozhodnutí, žádost o snížení založená na rozsudku ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4), by jim nepřinesla *de facto* výhodu, ale uznání skutkové okolnosti, která neexistuje v případě ostatních podniků, kterým byla v původním rozhodnutí uložena sankce. Žalobkyně tudíž žádají Tribunál – podpůrně k prvnímu žalobnímu důvodu a komplementárně ke druhému žalobnímu důvodu –, aby změnil napadené rozhodnutí a snížil pokutu, která jim byla uložena o dodatečnou částku 33 % za účelem zohlednění pokuty uložené rozhodnutím CNC ze dne 25. března 2013, jehož opodstatněnost byla potvrzena Audiencia Nacional, Sala de lo Contencioso (Vrchní soud s celostátní působností, správní senát) v rozsudku ze dne 29. března 2017. Žalobkyně se v zásadě dodávají, že tento rozsudek uznal, že „období [skutků, za které uložila sankci Komise] se překrývá“ s obdobím a skutky, za které uložil sankci CNC, a že jde také o stejný výrobek (papírové obálky). To potvrzuje existence částečného překrývání či totožnosti organizačního rámce ohledně praktik, za které uložil sankci CNC, a praktik, za které uložilo sankci napadené rozhodnutí.

151 Komise navrhuje tento žalobní důvod zamítnout.

152 Tímto žalobním důvodem žalobkyně tvrdí porušení zásady proporcionality a zásady zákazu diskriminace, přesněji zásady spravedlnosti, v zásadě z důvodu, že v rozporu s předchozí rozhodovací praxí Komise v rámci výpočtu pokuty uložené v původním rozhodnutí a v napadeném rozhodnutí nezohlednila pokutu, která byla žalobkyním uložena rozhodnutím CNC ze dne 25. března 2013, jako jedinému podniku mezi adresáty původního rozhodnutí, přičemž částka uvedené pokuty již přesáhla 10 % jejich celkového obratu (viz body 46 až 55 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

153 Naproti tomu Komise zpochybňuje použitelnost zásady spravedlnosti, jak je uznaná v rozsudku ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4, bod 11), v projednávané věci.

154 Úvodem je třeba připomenout, že při vyhlášení rozsudku ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4), zaprvé, dosud neexistoval systém paralelních pravomocí Komise a vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž zavedený nařízením č. 1/2003 pro účely uplatňování článků 101 a 102 SFEU; zadruhé, pravomoci vnitrostátních orgánů uplatňovat zejména článek 101 SFEU – a pouze jeho odstavec 1 – byly více omezené, a zatřetí, způsob jeho uplatňování paralelně s vnitrostátním právem hospodářské soutěže nebyl dosud vyjasněn právní úpravou ve smyslu článku 103 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další, 14/68, EU:C:1969:4, body 2 až 9, a ze dne 21. března 1974, BRT a Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs, 127/73, EU:C:1974:25, body 7 a následující). Mimoto rozsudek ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4), se týkal použití, ze strany Bundeskartellamt (Spolkový úřad pro hospodářskou soutěž, Německo), pouze německého práva hospodářské soutěže na kartelovou dohodu, ohledně které Komise vedla paralelně řízení za účelem uplatnění článku 85 EHS. Soudní dvůr tedy zohlednil možnost, že vnitrostátní orgány a Komise uloží v rámci svých příslušných pravomocí odděleně a kumulativně pokuty, jako sankce za „tutéž kartelovou dohodu“, což by na základě zásady spravedlnosti implikovalo potřebu zabránit „kumulaci sankcí“.

155 Přitom v projednávané věci CNC uplatnil jak článek 101 SFEU, tak španělské právo hospodářské soutěže v souladu s čl. 3 odst. 1 první větou nařízení č. 1/2003, které představuje právě nařízení ve smyslu čl. 103 odst. 1 a 2 písm. e) SFEU [bývalý čl. 87 odst. 2 písm. e) ES] s cílem uplatňovat zásady uvedené v článcích 101 a 102 SFEU a vymezit poměr mezi vnitrostátními právními předpisy na jedné straně a ustanoveními unijního práva na straně druhé, ve smyslu rozsudku ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4, bod 4). Uvedené nařízení totiž stanoví nejen, že provádění článků 101 a 102 SFEU přísluší v široké míře vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž na základě přímé použitelnosti jejich ustanovení, včetně čl. 101 odst. 3 SFEU (viz bod 4 odůvodnění uvedeného nařízení, který odkazuje na přímo použitelný systém výjimek), ale má také za cíl, na základě pravidla souběhu stanoveného v jeho článku 3 a na základě zásady přednosti (rozsudek ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další, 14/68, EU:C:1969:4, bod 6), zachovat soudržnost, či dokonce jednotnost uplatňování unijního práva hospodářské soutěže, konkrétně článku 101 SFEU, a odpovídajícího vnitrostátního práva hospodářské soutěže, pokud jde o dosažený výsledek, za podmínky splnění kritéria ovlivnění obchodu mezi členskými státy.

156 Z toho plyne, že pokud, jako v projednávané věci, je oblast působnosti článku 101 SFEU otevřená, nelze mít nadále za to, že řízení zahájená vnitrostátními orgány a Komisí sledují „odlišné cíle“ ve smyslu rozsudku ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4, bod 11). Je tomu tak jednak proto, že v rozsahu, v němž uvedená řízení mají provádět článek 101 SFEU, bez ohledu na to, který orgán pro hospodářskou soutěž je vede, sledují stejné cíle, tedy zachování hospodářské soutěže v rámci jednotného trhu (v tomto smyslu viz stanovisko generální advokátky J. Kokott ve věci Toshiba Corporation a další, C-17/10, EU:C:2011:552, bod 81), a jednak proto, že v rozsahu, v němž je nadále použitelné vnitrostátní právo hospodářské soutěže, musí jeho provádění na základě čl. 3 odst. 2 první věty nařízení č. 1/2003 vést ke stejnému výsledku, jako použití unijního práva hospodářské soutěže. Z toho plyne, že v systému paralelních pravomocí na základě téhož nařízení je „kumulace sankcí“ ve smyslu rozsudku ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4), možná pouze v případě paralelního uplatnění článku 102 SFEU a odpovídajícího vnitrostátního práva, které však jednostranné jednání podniku zakazuje nebo trestá přísněji, což není případ v projednávané věci.

157 V rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, taková „kumulace sankcí“ se nemůže zakládat na údajném dotčených překrývání protiprávních jednání a tím méně s přihlédnutím k jejich územním dopadům. V tomto ohledu již Soudní dvůr ohledně obdobné situace souběžného provádění vnitrostátního a unijního práva hospodářské soutěže, v níž se uplatňování vnitrostátního práva orgánem pro hospodářskou soutěž týkalo pouze protisoutěžního jednání na vnitrostátním území, zatímco řízení týkající se uplatnění článku 101 SFEU zahájené Komisí se týkalo protisoutěžní povahy téhož jednání v rámci jednotného trhu s výjimkou dotčeného vnitrostátního území, rozhodl, že zásada *ne bis in idem* – které se však žalobkyně na podporu tohoto žalobního důvodu nedovolávají – nebyla použitelná z důvodu, že nebylo splněno kritérium totožnosti skutkové podstaty (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. února 2012, Toshiba Corporation a další, C-17/10, EU:C:2012:72, body 96 až 103). Mimoto ve věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek, nebyla vznesena otázka použitelnosti zásady spravedlnosti a nevyvstala obdobně jako otázka, která je předmětem rozsudku ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4, bod 11), kde existovala skutečná kumulace sankcí za tutéž kartelovou dohodu na oddělených územích, tedy v Německu na jedné straně a na společném trhu, včetně Německa, na druhé straně. Naproti tomu v projednávané věci, podobně jako ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 14. února 2012, Toshiba Corporation a další (C-17/10, EU:C:2012:72), jsou bez dalšího vyloučeny jak územní překrývání, tak taková kumulace sankcí.

158 Aniž je třeba s konečnou platností rozhodnout o otázce, zda se zásada spravedlnosti může uplatňovat v situacích, v nichž jsou článek 101 SFEU a odpovídající vnitrostátní právo hospodářské soutěže uplatňovány souběžně, je třeba konstatovat, že v projednávané věci se skutkový základ původního rozhodnutí a napadeného rozhodnutí a skutkový základ rozhodnutí CNC ze dne 25. března 2013 netýkají ani „stejné kartelové dohody“, ani „kumulace sankcí“ ve smyslu rozsudku ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4, body 3 a 11), a tím méně stejné skutkové podstaty, jelikož jde o odlišná území dotčená protiprávním jednáním a odlišné doby jeho trvání. Jak Komise správně

připomenula, protiprávní jednání přezkoumané a sankcionované původním rozhodnutím a napadeným rozhodnutím trvalo od 8. října 2003 do 22. dubna 2008, zatímco CNC řešil protisoutěžní jednání zahrnující období od roku 1977 do roku 2010 (pokud jde o volební obálky), od roku 1990 do roku 2010 (pokud jde o předtištěné obálky) a od roku 1994 do roku 2010 (pokud jde o standardní obálky a omezení technologického pokroku). Mimoto z výše uvedeného plyne, že výrobky dotčené protisoutěžním jednáním nebyly přesně tytéž, jako výrobky, které byly předmětem kartelové dohody sankcionované Komisí. Žalobkyně se tedy nadarmo dovolávají společných prvků protisoutěžních jednání sankcionovaných uvedenými rozhodnutími. Stejně tak vzhledem k tomu, že jednak CNC sankcionovalo jednání žalobkyň pouze ohledně jeho účinků na španělském území a za odlišné období, a jednak Komise uvedené území vyloučila ze svého vyšetřování a z působnosti původního rozhodnutí a napadeného rozhodnutí, nemohou žalobkyně tvrdit, že došlo ke „kumulaci sankcí“ ve smyslu rozsudku ze dne 13. února 1969, Wilhelm a další (14/68, EU:C:1969:4, bod 11). Naproti tomu za uvedených okolností úplná a dostatečně odrazující sankce za protisoutěžní jednání žalobkyň vyžaduje právě zohlednění všech jejích účinků na jednotlivých uvedených územích, včetně časových účinků, takže nelze Komisi vytýkat, že ze stejných důvodů nesnížila pokutu uloženou žalobkyním v původním rozhodnutí a v napadeném rozhodnutí.

159 Toto posouzení není zpochybněno dřívější rozhodovací praxí Komise týkající se jiných situací bez ohledu na srovnatelnost či nesrovnatelnost se situací v projednávané věci. V tomto ohledu postačí připomenout, že podle ustálené judikatury taková dřívější rozhodovací praxe Komise neslouží jako právní rámec pro ukládání pokut v oblasti hospodářské soutěže a že rozhodnutí týkající se jiných věcí mají, zejména pokud jde o existenci diskriminace, čistě orientační povahu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, bod 82 a citovaná judikatura; ze dne 10. července 2014, Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 189, a ze dne 7. září 2016, Pilkington Group a další v. Komise, C-101/15 P, EU:C:2016:631, bod 68). Jak bylo nicméně uvedeno zejména v bodě 158 výše, v projednávané věci výtky vznesené žalobkyněmi nemohou podpořit tvrzení o nepřiměřenosti pokuty, která jim byla uložena.

160 Konečně, jak uvádí Komise, žalobkyně nemohou důvodně tvrdit, že byly diskriminovány, protože byly jediným podnikem, kterému CNC uložil pokutu za jejich účast na podobné kartelové dohodě ve Španělsku, neboť dceřiné společnosti společnosti Hamelin, společnosti Envel Europa, byla tímtéž rozhodnutím CNC ze dne 25. března 2013 uložena pokuta ve výši 637 464 eur, což žalobkyně nezpochybnily. V tomto kontextu se žalobkyně nemohou dovolávat ani údajného zhoršení jejich hospodářské situace, která by mohla být předmětem žádosti o snížení ve smyslu bodu 35 pokynů z důvodu platební schopnosti. Jednak nezpochybňují, že na rozdíl od společností Bong a Hamelin v průběhu správního řízení, ani po jeho znovuzahájení takovou žádost Komisi nepodaly, a jednak nepodaly obdobnou žádost ani Tribunálu, zejména na podporu svého druhého návrhového žádání, které podpůrně směřuje ke snížení uložené pokuty.

161 V důsledku toho musí být tento žalobní důvod zamítnut jako neopodstatněný.

### D. Závěry

162 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba zamítnout hlavní návrh na zrušení.

163 Pokud jde o podpůrné návrhové žádání týkající se snížení uložené pokuty, je třeba připomenout, že podle článku 261 SFEU, ve spojení s článkem 31 nařízení č. 1/2003, je unijní soud oprávněn v rámci přezkumu v plné jurisdikci k tomu, aby nad rámec pouhého přezkumu legality sankce nahradil posouzení Komise, tj. autora aktu, v němž tato částka byla původně stanovena, svým posouzením pro účely stanovení výše sankce. V důsledku toho může unijní soud napadený akt změnit, aniž jej zruší,

s cílem zrušit, snížit nebo zvýšit uloženou pokutu, přičemž tuto pravomoc vykonává s přihlédnutím ke všem skutkovým okolnostem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. července 2018, Orange Polska v. Komise, C-123/16 P, EU:C:2018:590, bod 106 a citovaná judikatura).

164 Výkon přezkumu v plné jurisdikci předpokládá podle čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, že ve vztahu ke každému sankcionovanému podniku bude zohledněna závažnost dotčeného protiprávního jednání, jakož i doba jeho trvání, při dodržení zejména povinnosti odůvodnění, zásady proporcionality, zásady individualizace trestů a zásady rovného zacházení, aniž by byl Soudní dvůr vázán indikativními pravidly, které Komise stanovila ve svých pokynech (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Galp Energía España a další v. Komise, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 90).

165 Pro tento účel je třeba zohlednit dobu trvání protiprávních jednání a všechny skutečnosti, které mohou ovlivnit posouzení jejich závažnosti, jako je jednání každého z podniků, jejich role při zavádění jednání ve vzájemné shodě, zisk, který mohly z těchto jednání mít, jejich velikost a hodnota dotyčného zboží, jakož i riziko, které představují protiprávní jednání tohoto druhu pro Unii. Mimoto je třeba zohlednit objektivní skutečnosti, jako je obsah a doba trvání protisoutěžních jednání, jejich počet a intenzita, rozsah dotčeného trhu a zhoršení hospodářského veřejného pořádku. Konečně analýza musí zohlednit relativní význam a podíl na trhu odpovědných podniků, jakož i případné opakování protiprávního jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. prosince 2011, Chalkor v. Komise, C-386/10 P, EU:C:2011:815, body 56 a 57).

166 V projednávané věci přísluší Tribunálu, aby v rámci výkonu přezkumu v plné jurisdikci s přihlédnutím k argumentaci žalobkyň předložené na podporu jejich žádosti o změnu určil částku pokuty, kterou považuje za nejvhodnější, a to s ohledem na konstatování učiněná zejména v rámci přezkumu druhého žalobního důvodu (viz zejména body 136 až 146 výše), a s ohledem na všechny skutkové okolnosti.

167 Je třeba především připomenout, jednak že hodnota tržeb dosažených žalobkyněmi v roce 2007 byla 143 316 000 eur, a jednak, že jejich obrat v roce 2013 byl 121 728 000 eur, což žalobkyně nezpochybnily.

168 Dále je třeba uvést, že protiprávní jednání má určitou závažnost, neboť žalobkyně se plně účastnily kartelové dohody s cílem koordinovat prodejní ceny, rozdělit si zákazníky a vyměňovat si citlivé obchodní informace na evropském trhu standardních katalogových a speciálně potištěných obálek, včetně Dánska, Německa, Francie, Švédska, Spojeného království a Norska.

169 Mimoto je prokázáno, že žalobkyně se účastnily protiprávního jednání od 8. října 2003 do 22. dubna 2008.

170 Pokud jde o pochybení, kterých se dopustila Komise v rámci stanovení částek pokut, je třeba připomenout, že Tribunál měl v zásadě za to, že způsob použitý Komisí dodržel zásadu rovného zacházení ve vztahu k žalobkyním, společnostem Bong, Hamelin a Mayer-Kuvert, ale porušil tuto zásadu ve prospěch společnosti GPV (viz body 139 až 142 výše).

171 Společnost GPV se totiž nacházela ve zvláštní situaci kvůli tomu, že jednak měla v roce 2007 relativně vysoké hodnoty tržeb za výrobek, na který se vztahuje kartelová dohoda, což vedlo k určení její neupravené základní částky, a jednak měla obzvláště nízký celkový obrat v letech 2012 a 2013 ve vztahu k celkovým obratům ostatních podniků, takže v jejím případě zohlednění poměru výrobek/obrat a hranice 10 % pro úpravu její základní částky muselo nutně vést k podstatnému snížení uvedené částky. Je tedy třeba konstatovat s ohledem na tuto zvláštní a odlišnou situaci společnosti GPV a na nevhodnost způsobu úpravy základní částky pokut použitého vůči uvedené společnosti Komisí, že ostatní dotčené podniky, včetně žalobkyň, jejichž situace nebyla srovnatelná se situací společnosti GPV, neboť jejich celkové obraty byly podstatně vyšší, nemohou mít prospěch z obdobného snížení, jaké získala společnost GPV.

172 S ohledem na výše uvedené úvahy, včetně úvah uvedených v bodech 158 až 160 výše, a na nezbytnost zvážit různé skutečnosti, které je třeba zohlednit pro účely stanovení výše pokuty (viz body 164 a 165 výše), má Tribunál za to, že výše pokuty uložené žalobkyním je s ohledem zejména na závažnost protiprávního jednání a dobu trvání jejich účasti na něm, přiměřená, a není ji tedy třeba snížit.

173 Je tedy třeba zamítnout podpůrná návrhová žádání podaná žalobkyněmi v rozsahu, v němž se týkají snížení pokuty ve výši 4 729 000 eur, která jim byla uložena.

174 V důsledku toho je třeba zamítnout žalobu v plném rozsahu.

## IV. K nákladům řízení

175 Článek 134 odst. 1 jednacího řádu stanoví, že se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Nicméně podle čl. 135 odst. 1 jednacího řádu může Tribunál v souladu s požadavky ekvity výjimečně rozhodnout, že účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, ponese vlastní náklady řízení a nahradí pouze část nákladů řízení vynaložených druhým účastníkem řízení. Podle čl. 135 odst. 2 téhož jednacího řádu může Tribunál uložit účastníku řízení, a to i když měl úspěch ve věci, částečnou nebo i úplnou náhradu nákladů řízení, odůvodňuje-li to jeho chování, a to i před zahájením řízení. Tribunál může zejména uložit náhradu nákladů řízení orgánu, jehož rozhodnutí nebylo zrušeno, a to v důsledku vady tohoto rozhodnutí, která mohla vést žalobce k podání žaloby (viz rozsudek ze dne 22. dubna 2016, Itálie a Eurallumina v. Komise, T-60/06 RENV II a T-62/06 RENV II, EU:T:2016:233, bod 245 a citovaná judikatura).

176 V projednávané věci neměly žalobkyně úspěch s prvním a druhým návrhovým žádáním. Je však třeba zohlednit skutečnost, že přezkum žaloby v projednávané věci odhalil, že Komise nebyla důsledná jak při vymezení metodologie úprav základních částek pokut, tak ve způsobu, kterým ji uplatňovala, a ve způsobu, jakým odůvodnila své rozhodnutí (viz body 139 až 142 výše), avšak tyto důvody nepostačovaly k vyhovění uvedeným návrhovým žádáním. Tento nedostatek důslednosti je o to více politováníhodný, že napadené rozhodnutí je druhé rozhodnutí ukládající žalobkyním pokutu za spáchání dotčeného protiprávního jednání, poté, co žalobkyně dosáhly z důvodu nedostatku odůvodnění zrušení původního rozhodnutí rozsudkem ze dne 13. prosince 2016, Printeos a další v. Komise (T-95/15, EU:T:2016:722). Tribunál má za to, že tyto důvody mohly vést žalobkyně k podání žalob.

177 Za těchto okolností má Tribunál za to, že je správné a spravedlivé uložit Komisi, aby nesla vlastní náklady řízení a nahradila náklady řízení vynaložené žalobkyněmi.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (třetí rozšířený senát)

rozhodl takto:

**1) Žaloba se zamítá.**

**2) Evropské komisi se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Van der Woude Frimodt Nielsen Kreuschitz

Półtorak Perillo

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 24. září 2019.

Podpisy

# Obsah

I. Skutečnosti předcházející sporu ..... 2

A. Správní řízení, v němž bylo přijato napadené rozhodnutí ..... 2

B. Rozsudek ve věci T-95/15 ..... 5

C. Rozsudek ve věci T-201/17 ..... 5

D. Znovuotevření správního řízení a přijetí napadeného rozhodnutí ..... 6

II. Řízení a návrhová žádání účastnic řízení ..... 8

III. Právní otázky ..... 9

A. K prvnímu žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady právní jistoty, ochrany legitimního očekávání a zásady *ne bis in idem* ..... 9

B. Ke druhému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady rovného zacházení při stanovení výše pokuty ..... 13

1. Připomenutí podstatných argumentů účastnic řízení ..... 13

2. Úvodní poznámky ..... 18

3. Připomenutí judikatury ..... 18

4. K opodstatněnosti právních předpokladů vznesených výtek ..... 20

5. Ke srovnatelnosti dotčených situací, k stejnému či odlišnému zacházení s nimi a k objektivnímu odůvodnění uvedeného zacházení ..... 22

a) Úvodní poznámky ..... 22

b) K rovnostářské úpravě základních částek pokut ..... 23

1) Ke způsobu úpravy uvedenému v napadeném rozhodnutí ..... 23

2) K legalitě zásad a cílů, kterými se řídily úpravy základních částek ..... 24

c) Ke srovnání se situací společnosti Bong ..... 26

d) Ke srovnání se situací společnosti Hamelin ..... 27

e) Ke srovnání se situací společnosti GPV ..... 28

C. Ke třetímu žalobnímu důvodu, který vychází z porušení zásady proporcionality a zásady zákazu diskriminace či zásady spravedlnosti ..... 30

D. Závěry ..... 33

IV. K nákladům řízení ..... 35